ONZE OUDERLINGEN EN DIAKENEN.

Eerw. A. DREYER.

ONZE OUDERLINGEN EN DIAKENEN.

EEN BOEK VOOR KERKRAADSLEDEN

DOOR

Eerw. A. DREYER,

Schrijver van "Het Christelijk Huisgezin,"
"De Historisch Album Serie," enz.

" Niemand die zijne hand aan den ploeg slaat en ziet naar hetgeen achter is, is bekwaam tot het Koninkrijk Gods."—Lucas 9 : 62.

Verkrijgbaar bij den Auteur-Uitgever, Eerw. A. Dreyer,
Oranje Straat, Kaapstad.

Citadel Drukpers, 126-128 Loopstraat, Kaapstad.
1912.

DIT WERKJE

WORDT MET HOOGACHTING EN HEILBEDE

OPGEDRAGEN AAN

DE DIENENDE EN RUSTENDE KERKERAADSLEDEN

DER

NED. GEREFORMEERDE KERK

IN

ZUID AFRIKA.

VOORWOORD.

Dit werkje maakt niet aanspraak op algeheele oorspronkelijkheid en geeft ook niet voor een volledige handleiding te zijn van al de plichten en werkzaamheden aan den Kerkraadsdienst verbonden. Slechts heb ik, doordrongen van het gewicht van dezen dienst, nadruk willen leggen op de geestelijke vereischten aan het waar ouderling- en diakenschap naar het Woord van God eigen. In deze poging heb ik, zooals hier en daar aangeduid, gebruik gemaakt van wenken en gedachten ontleend ann verslagen van Kerkeraads-Conferenties en aan bijdragen uit verscheidene bronnen.

Op het titelblad leest men bij de afteekening de spreuk *De hand aan den ploeg.* De gedachte is ontleend aan Lukas 9 : 62 en de bedoeling is dat de Heere volkomene toewijding in Zijn dienst eischt. Gods werk wordt slecht gedaan wanneer de arbeider achteromziet, dat wil zeggen, indien zijn hart verdeeld is.

Dat dit werkje, onder Gods zegen, eenig nut mag stichten onder **Onze Ouderlingen en Diakenen** is mijn hartelijke wensch en ootmoedige bede.

A. DREYER.

Kaapstad, December 1912.

TER INLEIDING.

In onze Nederduitsche Gereformeerde Kerk hebben wij meer dan zes duizend dienende en rustende Kerkeraadsleden. Welk een macht bezit de Kerk in dit groot aantal mannen om de gemeenten te bewerken! De Kerkeraads Conferentien die in de laatste jaren zijn gehouden, zijn het bewijs dat er behoefte wordt gevoeld dat deze kerkedienaars door onderling overleg gewekt en gesterkt worden om hunne heilige roeping al beter te kennen en te volbrengen.

Het getal vereenigingen en bonden in de gemeente wordt in onzen tijd vermenigvuldigd. Nu erkennen wij gaarne en met dankzegging jegens den Heere het goede door werkzaamheden van dezen aard in belang van Gods Koninkrijk tot stand gebracht. Om de woorden van den Redacteur in een recente uitgave van *De Kerkbode* te gebruiken:—"Wij houden er ons van overtuigd dat de Heer deze vereenigingen heeft gebruikt om bij de Kerk de belangstelling in christelijk werk te verlevendigen, en haar tot nieuwe geloofsondernemingen aan te sporen. Zij hebben ons geleerd hoe van de nog niet ontgonnen werkkrachten en geefkrachten der afzonderlijke gemeenten het rechte gebruik te maken. Zij hebben getoond hoe in een groot lichaam "elk zijn werk" kan hebben, en, waar hij

recht voorgelicht en geleid wordt, zijn bestemde taak vervullen kan in het geheel van het kerkelijk leven.

Aan den anderen kant mag men niet vergeten dat de vermenigvuldiging van vereenigingen aan zekere gevaren blootstelt, die wij moedig onder de oogen moeten zien. Uit het standpunt van de Kerk-regeering beschouwd is er gevaar dat deze vereenigingen vergeten kunnen dat zij hulpgenootschappen zijn, en niet onafhankelijke bestuurs-lichamen. Wij zijn—dit kunnen wij niet te dikwijls herhalen—nu eenmaal den Presbyteriaanschen vorm van Kerkregeering toegedaan, die de Kerk als een organisch geheel beschouwt dat zichzelve bestiert door middel van kerkeraden, ringen en synoden. Hiervan mogen wij niet afwijken, ook niet op onofficieële wijze. Met andere woorden: de kerkelijke regeering en het kerkelijk bestuur moet steeds door den kerkeraad, den ring en de synode (en de commissiën van laatstgenoemde twee) worden uitgeoefend. De kerkeraad is belast, o.a., met (wij halen hier de Kaapsche kerkewet aan) "de handhaving der kerkelijke orde en tucht," "de bevordering van alles wat het godsdienstig en zedelijk leven der gemeente kan verhoogen," "de zorg voor armen, weduwen en weezen." Deze plichten *moet* de kerkeraad betrachten; van de vervulling daarvan kan niemand hem dispensatie geven; en hij mag ook niet de vervulling daarvan aan een ander lichaam overmaken. De plaats dus die de bovengenoemde vereenigingen tegenover den kerkeraad innemen is die van hulpgenootschappen, die den kerkeraad moeten helpen om zijn werk des te beter en des te getrouwer te verrichten. Doch zij mogen nimmer de teugels uit de hand des kerkeraads nemen, en dingen zelf willen be-

stieren. Daardoor toch zou de goede orde der Kerk worden verstoord."

Daarbij komt nog dit. Al de bovengenoemde vereenigingen van mannen en vrouwen, van jongelieden en kinderen zijn van menschelijken oorsprong, hoe gezegend hare vruchten ook mogen zijn — aan het ouderling- en diakenschap in de Kerk kennen wij een schriftuurlijken, een goddelijken oorsprong toe. Eeuwen vóór men droomde van Mannen en Vrouwen Zending-Bonden, van Strevers- en Jongelings- vereenigingen bestond de Kerkeraad reeds. En voorzeker kan geen andere instelling die van den Kerkeraad vervangen.

Het zijn gedachten als deze die ons bewogen hebben dit boekje in het licht te geven, waarin een zwakke poging aangewend wordt tot de beschrijving der roeping en vereischten, der plichten en bekwaammaking van

ONZE OUDERLINGEN EN DIAKENEN.

Onze Ouderlingen en Diakenen.

I.

De Instelling van het Ouderlingenambt.

Tot de meest eigenaardige kenmerken van de Gereformeerde (of Presbyteriaansche) Kerk behoort voorzeker het ouderlingenambt, gelijk hetzelve bij die kerk gevonden wordt, onderscheiden van het leeraarsambt. En niet alleen moge dit een *kenmerk,* maar ook eene *voortreffelijkheid* genoemd worden van onzen kerkvorm, welke, gelijk bekend is, aan eenige afdeelingen der christelijke kerk ontbreekt.

Van den oorsprong des ouderlingschaps wordt ons niets in de Heilige Schrift verhaald; maar als wij bedenken dat de regeering door *oudsten,* burgerlijk en ook in de Synagogen, bij de Joden gewoon was, (Zie b.v. Deut. 19:12; Joz. 20:4; Richt. 11:5; Ruth 4:2; 1 Kon. 21: 8), dan ligt er niets vreemds in, dat uit de leden der gemeente sommigen belast werden met de zorg van toezicht en tucht. Ouderlingen worden het eerst even vermeld in Hand. 11: 30, waar zij de gaven in ontvangst nemen, welke Barnabas en Saulus mêebrachten ten dienste der broederen, die in Judea woonden en—in Hand. 15:2 nemen zij met de Apos-

telen deel aan de Kerk vergadering, die voor de regeling van den zending arbeid onder Joden en Heidenen belegd was.

Dit ouderlingenambt werd dan ook spoedig in andere gemeenten ingevoerd. Bijvoorbeeld te Efeze, gelijk wij weten uit de treffende toespraak door Paulus gedaan aan de ouderlingen dier gemeente, die de Apostel hier (Hand. 20: 17, 28) en ook elders *Opzieners* noemt (Zie Phil. 1: 1). Onder die ouderlingen of opzieners waren er bijzonder eenigen die meer bepaaldelijk het werk hadden van " in woord en leer te arbeiden (Efeze 4 : 11) terwijl de anderen in het algemeen opzicht hielden of regeerden over de gemeente. (1 Tim. 5: 17; 1 Cor. 12: 28).

Door de verbastering en ontaarding der Kerk in den loop der eeuwen kreeg de inrichting der gemeenten een geheel ander aanzien. Terwijl in den apostolischen tijd iedere gemeente verscheidene opzieners of ouderlingen had, was men naderhand vergenoegd met éénen slechts, die als leeraar of priester alles verrichtte, dat tevoren door meerderen gedaan was; buitendien ontstond er in de aanzienlijkste steden het Bisschoppelijk stelsel, hetwelk aan een opperleeraar een groot gezag over een aantal gemeenten en hunne leeraars toekende, geheel verschillend van het stelsel van gelijkheid onder de broeders opzieners, hetwelk in de eerste tijden der kerk aanwezig was. Op deze wijze werd er groot onderscheid gemaakt tusschen de leerende en regeerende opzieners of ouderlingen: de bisschop werd hoog verheven boven de ouderlingen en diakenen, en als drager van een bijzonder ambt, als opvolger van de apostelen, als bewaarder der zui-

vere leer en als hoeksteen der gemeente beschouwd. Zulk een stelsel is echter niet bekend in het Nieuwe Testament.

Ten tijde van de Kerkhervorming en vooral ten gevolge van Calvijn's optreden keerden de meeste gereformeerde kerken tot de oude instellingen terug; en iedere gemeente had wederom een meerder getal opzieners of ouderlingen, waarvan één en ook in grootere gemeenten meer dan één persoon, vooral den arbeid in het woord en de leer verrichtte onder den naam van *leeraar*. De overige opzieners, of zooals zij gewoonlijk genoemd worden, de *ouderlingen*, zorgden met den leeraar voor de geestelijke belangen der gemeente, waakten over den wandel der bijzondere ledematen, vormden met den laaraar eenen raad der kerk en deelden met hem het herderlijk werk, behalve het gezette prediken des woords en het bedienen der bondzegelen. De voordeelen van dit stelsel bleven ook niet achter. Al de leeraren kwamen op denzelfden voet met elkander te staan daar allen denzelfden rang bekleedden. Er werd veel beter toezicht over het leven en den wandel der leden gehouden dan wanneer dit door slechts één persoon, den leeraar, had moeten geschieden, en de gemeente werd gewaarborgd tegen de heerschzucht van leeraars wanneer die gevaar liepen om "heerschappij te voeren over het erfdeel des Heeren" (1 Pet. 5 : 3), daar er steeds aan hunne zijde als deelgenooten van hunne wettige macht, de vertegenwoordigers der gemeente, d.i. de ouderlingen, te vinden waren, die den band uitmaakten waardoor leeraar en gemeente aan elkander verbonden waren.

En zoo hebben wij naar het voorbeeld der Heilige Schrift in onze Kerkregeering naast de leeraren de ouderlingen die de gemeente dienen door het medeopzicht te hebben tot bevordering van het zedelijke doel des Christendoms.

Onze Presbyteriale Kerkregeering.

Dit stelsel wordt genoemd *De Presbyteriale Kerkregeering* omdat de geestelijke zaken der gemeente bestierd worden door een raad van Presbyters (ouderlingen), die uit de gemeenteleden worden gekozen. Hier te lande hebben wij bij den Kerkeraad ook de Diakenen gevoegd,—wat ons niet wordt verboden door de Dordtsche Kerkorde, waar in Art. 38 bepaald wordt dat waar "'t getal van de Ouderlingen zeer klein is, de Diakenen mede tot den Kerkeraad mogen genomen worden." De kiezing van Ouderlingen en Diakenen wordt bij ons toevertrouwd aan een Kiescollege, den breeden (of gecombineerden) Kerkeraad, die hierin de gemeente vertegenwoordigt. In de Kerkorde van Dordrecht, trouwens, wordt uitdrukkelijk gezegd (Art. 22): "De Ouderlingen zullen door het oordeel des Kerkeraads en der Diakenen verkozen worden," ofschoon het ook aan den Kerkeraad vrijgelaten wordt om tweemaal zooveel ouderlingen als er benoodigd zijn aan de gemeente voor te dragen, waaruit laatstgenoemde dan de helft kiezen zal. Bij de keuze van diakenen moest volgens Dordt op dezelfde wijze worden gehandeld.

Van den Kerkeraad, aldus gekozen en samengesteld, is de predikant der gemeente ex-officio lid en voorzitter. Wanneer er geen predikant is, treedt een andere leeraar, door den Ring tot Consulent der gemeente benoemd, als voorzitter des Kerkeraads op. Deze Kerkeraad is het lichaam dat de gemeentelijke zaken bestiert, over de gemeenteleden opzicht houdt, de goede orde handhaaft en de tucht uitoefent. De Kerkeraad heeft ook het recht, door benoeming van één zijner leden (of gewezen leden), zich op den Ring en op de Synode te laten vertegenwoordigen, terwijl tevens de leeraar ex-officio van deze lichamen lid is.

Een aantal Kerkeraden tezamen maken een Ring uit; een aantal Ringen tezamen vormen een Synode. Van de uitspraak van een lager bestuur wordt steeds een beroep toegestaan op het in rang volgend hooger bestuur, totdat men bij de Synode komt, tegen welker uitspraken geen verder beroep wordt toegelaten. Hieruit volgt vanzelf, zooals het soms wordt uitgedrukt, dat bij de Synode " de hoogste wetgevende, rechtsprekende en uitvoerende macht in de Kerk berust."

II.

De Instelling van het Diaken-ambt.

Uit de Handelingen der Apostelen zien wij dat de Apostelen sedert de stichting der Christelijke Kerk in de verzorging van iedere plaatselijke gemeente door den dienst van ouderlingen en diakenen werden gesteund. De Apostelen waren eerst zelf ook uitdeelers van de gaven der barmhartigheid, Hand. 4: 37; 5 : 2, maar toen de Jerusalemsche gemeente aanzienlijk grooter werd konden zij dien arbeid zelf niet meer waarnemen.

Naar aanleiding van eene twist stelden zij voor dat afzonderlijke mannen verkozen zouden worden voor den dienst der tafelen. In Jerusalem namelijk was er volgens Hand. 6 ontevredenheid bij de uit de Grieksche proselieten bekeerde Christenen dat hunne weduwen bij de toen reeds geoefende private weldadigheid door de uit de Joden toegebrachte Christenen achteruitgezet en verwaarloosd werden. De Apostelen riepen daarop de gansche gemeente saam, en verklaarden daar, dat zij het niet goed vonden, om met vermindering van den arbeid in het woord zelven zich aan de zorg voor de armen te wijden. De gemeente moest dus uitzien naar zeven mannen en dezen verkiezen, en de Apostelen zouden hen dan tot dezen dienst der barmhartigheid aanstellen en na gebed hun de handen opleggen. Dit geschiedde; en zoo werden Stéfanus en met hem nog zes anderen, alle mannen die goed getuigenis in de gemeente hadden en vol des Heiligen Geestes en der wijsheid waren, gesteld over de noodige zaak van den dienst der tafelen.

Er is altijd veel verschil over geweest of wij hier de instelling van het diaken ambt beschreven vinden; en het is niet onmogelijk, dat het ambt in Hand. 6 door de Apostelen ingesteld oorspronkelijk meer dienst en arbeid omvatte dan het latere ambt. Maar er staat toch duidelijk dat de Apostelen voor zich bleven behouden de bediening des woords en den dienst der gebeden, 6:4, en dat de zeven nieuwe mannen belast werden met den dienst der tafelen, dat is, met de regeling van alles, wat op de gemeenschappelijke maaltijden (in den regel besloten met de viering van het heilig avondmaal), en op de uitdeeling aan de armen van de voor die maaltijden door de geloovigen mede-gebrachte, en daarna overgeblevene gaven aan spijze, drank en geld, betrekking had.

Dit diaken ambt vond later ook in andere gemeenten ingang; er is sprake van diakenen te Philippi, Phil. 1: 1 en te Efeze, 1 Tim. 3: 8; vergelijk Rom. 12: 8; 1 Cor. 12 : 28 (behulpsels). In 1 Tim. 3 somt Paulus de vereischten op, aan welke de diakenen beantwoorden moeten.

* * *

Het diakenschap werd ook spoedig uitgestrekt tot diakonessen, dat wil zeggen, vrouwen die een bijzondere dienst in de gemeente verrichtten. In Rom. 16: 12, 1 Tim. 3: 11; 5: 9, 10 is er sprake van zulke diakonessen. Hare betrekking was niet zoozeer een ambt als wel een liefdedienst, die behoefte was in de eerste dagen der Christelijke Kerk, toen inzonderheid reizende evangelie verkondigers, zieken en ook verlatenen ten gevolge van hun toetreden tot het Chris-

dom veel behoefte hadden aan verzorging. Evenzeer is deze bediening een eigenaardig uitvloeisel van de plaats op welke de vrouw door den Christelijken godsdienst wordt gesteld. Ook na den Apostolischen tijd bleef de bediening der Diakonessen voortduren. Haar werk bestond vooral in het onderwijzen van kinderen en vrouwen, het verplegen van zieken, het bezoeken van armen en gevangenen, het ontvangen, verzorgen en herbergen van verjaagden en vervolgden, het helpen bij den doop van vrouwen, het gereedmaken van en dienen bij de liefdemaaltijden.

In latere tijden echter is dit diakonessenwezen verzwakt en deze bediening weggevallen, en heeft zich, naar mate het levend geestelijk beginsel van den Christelijken godsdienst zich meer openbaarde, de behoefte aan de oorspronkelijke bediening door diakonessen vervuld zich meer doen gevoelen, waarvan het gevolg is geweest het ontstaan van liefdadige inrichtingen waarin vrouwen zich ten dienste van hulpbehoevenden in velerlei vorm stellen.

In de Duitsch Luthersche Kerk, zoowel als in zekere Kerkgenootschappen in Amerika heeft men weer diakonessen aangesteld. In een besluit door de Synode te Wezel in Holland in 1568 genomen lezen wij: "In alle plaatsen waar het gelegen is, oordeelen wij dat vrouwen ook van beproefd geloof, eerlijken wandel en gevorderde jaren, gerustelijk opgenomen mogen worden in dezen ambt (van diakonessen) naar het voorbeeld der Apostelen." Onze Kerk zou weldoen dezen wenk te nemen. In vele vooral (stads-) gemeenten is er groote behoefte aan zulke door de Kerk opgeleide en erkende arbeidsters en zieken- verpleegsters.

III.

De Vereischten tot het Opzieners- ambt.

(Lees 1 Tim. 3 en Hand. 20 : 28—31.

HOEDANIG MOETEN ONZE OPZIENERS ZIJN.

Zij moeten zijn ONBERISPELIJK,—volgens de letterlijke beteekenis van dit woord: mannen, op wie men geen vat heeft, wien niemand iets ten laste kan leggen, op wier persoon en wandel niets te zeggen valt. Dat is: zij moeten zijn mannen met een rein geweten, die hun hoed voor niemand in de oogen behoeven te trekken.

Zij moeten zijn EENER VROUWE MAN: mannen, die zedelijk recht en rein zijn, en niet twee vrouwen van noode hebben.

Voorts WAKKER: in den zin van zonder wijn, nuchter, sober,—zooals het heet: "niet genegen tot den wijn" (vs. 3), "niet die zich tot veel wijns begeven (vs. 8). O treurig, wanneer de Opziener iemand is die een dronkaard is in meerdere of mindere mate, en wiens adem riekt naar wijn of brandewijn.

MATIG,—dat is gezond in geest en gemoed, verstandig zelf-beheerschend, iemand wiens geest goed gebalanceerd is, en die weet zich steeds in toom te houden, ook wanneer anderen van hem verschillen.

BESCHEIDEN: Wijs, ingetogen,—iemand, die volgens Tit. 1 : 7 niet eigenzinning is, niet genegen tot toor-

nigheid,—iemand volgens 2 Tim. 2 : 24, die de kwaden kan verdragen, tegenstand en tegenspraak kan "*staan.*"

EERBAAR: ordelijk, een man van orde, die toeziet, dat gemeentelijke zaken in orde zijn,—of ook: deftig, welvoegelijk, iemand, die zich overal achtenswaardig kan voordoen. Hij behoeft niet altijd gesteveld en gespoord te zijn, maar hij moet net en schoon zijn. En zijn gezond verstand moet hem zeggen: nu moet uw das wit zijn, en uw kleed ambtelijk, en uw schoenen zwart.

GAARNE HERBERGENDE: Gastvrijheid betoonende, een menschen-vriend met open hart, open hand, open deur,—iemand die den naaste gaarne verkwikking en lafenis voorzet, en de gastvrijheid, een van de speciale deugden van het Afrikaner-Boer volks-karakter, in bijzondere mate bezit.

BEKWAAM OM TE LEEREN: genegen om onderwijs te geven aan eigen kinderen, onderwijs in den huisgodsdienst, in de Zondagschool, onderwijs aan de onkundigen in de gemeente: "om hetwelk te doen, hij schuldig is Gods woord naarstiglijk te doorzoeken, en zich gedurig te oefenen in de verborgenheden des geloofs." Wij beleven zware tijden—tijden van onkunde, disrespekt dwaalleer en ongeregeldheden De sekte-geest, scheurmaakgeest, baasspeelgeest plant zich sterk voort in sommige gemeenten. Daarom is het zeer noodig dat elke opzichter "machtig zij," gelijk Paulus aan Titus (I.: 9) schrijft: "machtig om te vermanen en om den tegensprekers den mond te stoppen.

GEEN SMIJTER: geen vuistslaner, rusie-maker, strijdlustige maar man des vredes.

GEEN VUIL-GEWIN-ZOEKER: die van de zondige begeerlijkheid tot geld vrij is. Want die het geld lief heeft, kan God niet lief-hebben, en zal gelijk Hofni en Pinehas in den strik des duivels vallen, en Gods kerk bestelen en Gods gemeente te kort doen. Wat heeft de geldliefhebberij van Judas niet kwaad gesticht in den eersten broederkring.

GEEN NIEUWELING, opdat hij niet opgeblazen worde,—m.a.w., een man die in de gemeente goed bekend is door zijn vromen wandel.

EEN MAN VAN GOEDE GETUIGENIS, op wiens sporen gij kunt teruggaan, wiens voorleden inspectie kan doorstaan, een man die niet maar heden hier goed is, hier deuskant het bultje, maar die ook gisteren, en eergisteren goed was, goed daar anderkant het bultje.

EEN MAN DIE DE VERBORGENHEID DES GELOOFS IN EEN REIN GEWETEN BEWAART,—dat is: bekeerd, wedergeboren, rechtvaardig, heilig,—vergelijk Titus 1 :8. De liefde, de gezindheid, de Geest van den Heere Jezus moet in den man wonen; anders is hij maar net een struikelblok in het werk des Heeren, en een kruis voor zijn predikant.

Ziet hier in kort, wat de Heere verwacht dat onze Opzieners zullen zijn. Hij geve ons zulke mannen!

IV.

Elk Kerkeraadslid Zijn Werk.*

"Gelijk een mensch, buiten 's lands reizende...en zijnen dienstknechten macht gaf en *elk zijn werk.*"

Markus 13 : 34,

"Elk zijn werk," zegt de Heere Jezus.

Laat ons zien wat volgens de opvatting van onze Kerk het werk van een Kerkeraadslid is. Daartoe moeten wij naar onze Kerkwetten en naar het Formulier gaan om te zien. (Zie bladzijden 24 en 32).

En wat vinden wij daar? Dat

HET AMBT DER OUDERLINGEN

het volgende met zich meebrengt:

De ouderlingen moeten *opzicht houden over den handel en wandel der gemeente.*. Waar daar ongereldheden plaats vinden daar moet er door hen op gelet, er over gesproken, daartegen gewaarschuwd worden. Zouden er in de gemeente zoo weinig ongereldheden plaats vinden of worden die zaken altoos in de stilte weder vereffend? Of waren de ouderlingen in hunne roeping tot hiertoe ontrouw? Ja, nemen zij wel ooit kennis van hetgeen in de gemeente plaats vindt? 't Is zeker dat de Heere er op let.

---

* Dit stuk is ontleend aan een onlangs door Ds. C. V. Nel te Cradock uitgegeven preekbundel bevattende een zes-en-dertigtal leerredenen van wijlen Ds. G. F. Marais.

Verder vinden wij dat tot de plichten der ouderlingen behoort om *toe te zien dat de Sacramenten niet worden verontreinigd.* Onwillekeurig komt de vraag op, of alleen leden van onbesproken wandel het avondmaal gebruiken? Zoo niet, voor wiens rekening geschiedt dit? Het heilige wordt dan den honden gegeven.

Voorts zien wij dat de ouderlingen geroepen zijn *ook zonder den predikant huisbezoek te houden.* Geschiedt dit door onze ouderlingen? Zijn er niet die met de wijk waarin zij wonen, geheel onbekend zijn? Hoe gaat het dan met de kudde des Heeren? Een ouderling is mogelijk bevreesd dat men hem niet ontvangen zal. Maar laat hem dit eerst beproeven. Het is zeker dat, zoo hij den naam van ouderling waardig is, er meer dan een huisgezin zal zijn waar hij welkom wezen zal. Er is hierin wijsheid noodig, maar die mag men van God begeeren die mildelijk geeft. Zoo dit geschiedt zullen zij beter met raad den dienaar des woords kunnen bijstaan, want dan hebben zij toch ondervinding. En dan zullen de andere Christenen in hen vertrouwen hebben en bij hen raad en troost, zoover menschen die geven kunnen, komen zoeken. En door zoo onder de gemeente rond te gaan zullen zij ook meer de behoeften en de gebreken en de zonden leeren kennen, en des te beter kunnen medewerken tot de geesklijke ontwikkeling der gemeente. Maar dan zullen zij zich bepaald moeten oefenen in het Woord van God om den rechten raad en troost te kunnen geven. De Bijbel is het rechte troostboek en hem moeten zij goed kennen om hem te kunnen gebruiken. Of het met onze ouderlingen zoo is gesteld, zullen zij wel voor den Heere het best kunnen oordeelen.

Aangaande de Diakenen.

Omtrent deze kerkedienaars (het woord *diaken* beteekent dienaar) merken wij in het Formulier (zie bl. 24) en de Kerk-weten (zie bl. 32) vooral drie zaken op:—

De eene is dat zij zich beijveren moeten om *de fondsen der gemeente zooveel mogelijk te bevorderen en te vermeerderen.* Er zijn schulden te betalen en armen te voorzien en daartoe zijn middelen noodig.

De andere zaak is *dat zij naar de armen moeten omzien,* en waar er waarlijk behoefte is en de kerkekas er niet in voorzien kan, dan op andere wijze hen moeten tegemoet komen. Vooral moeten zij de weduwen en weezen tegemoet komen. Daartoe moeten zij middelen zien te verkrijgen. Als men wil kan men veel doen.

De derde zaak is om *met Gods werk goed bekend te wezen,* ten einde ook met geestelijke hulp den behoeftigen te gemoet te kunnen komen. Zij moeten met de ouderlingen voorbeeldige Bijbellezers wezen. Onze diakenen mogen zich hieraan toetsen en over hunne eigene ontrouwheid oordeelen.

Dan hebben onze kerkewetten nog bepalingen over den Kerkeraad in het algemeen. Daarin wordt nevens het reeds opgenoemde nog gewaagd van andere zaken. De eene is *de behartiging van het onderwijs in de gemeente.* De kerkeraadsleden en de oudkerkeraadsleden zullen wel weten in hoeverre zij zich naar plicht in deze zaak hebben gedragen. Het

gaat in vele gemeenten wat deze zaak betreft ver van naar behooren. De andere zaak is *de behartiging van het zendingswerk.* Hebben al onze kerkeraadsleden de zending, zoo Binnen- als Buitenlandsche lief?

Het is goed om het Formulier eens bedaard na te lezen en de kerkwetten ook. Er komen dan waarheden aan het licht die anders onbekend bleven. Dit zal wellicht tot veroodmoediging leiden.

"Elk zijn werk." Naar het oordeel van onze kerk is dit het werk der kerkeraadsleden eener gemeente. Gewis is het een gewichtige zaak. En wat het nog ernstiger maakt is dat er in het Formulier gevraagd wordt aan de leden van den kerkeraad die bevestigd worden:—"GEVOELT GIJ IN UWE HARTEN DAT GIJ WETTIGLIJK IN UWE HARTEN VAN GODS GEMEENTE EN MITSDIEN VAN GOD ZELVEN, TOT DEZE HEILIGE DIENSTEN BEROEPEN ZIJT." En daarop antwoorden zij:—"JA, WIJ." Een ouderling of een diaken betuigt voor de gemeente dat God hem tot ouderling of diaken heeft geroepen. Is dit waar wat hij zegt dat hij gelooft dat God hem gekozen heeft tot zijn werk, dan is het ook waar dat hij gelooft dat God van hem eischt dat hij zijn werk zal doen. Ja, hij belooft zulks te doen, "getrouw naar zijn vermogen." Niemand kan of zal het voor hem doen. Hij zelf moet dit doen. Hij is er voor verantwoordelijk. De Heere zal hem geenszins onschuldig houden. En er komt een dag van afrekening wanneer hij door den Heere der kerk in verhoor zal worden genomen om van dit deel van zijn rentmeesterschap verslag te leveren. En hoe zal het dan gaan met de ontrouwen? Dan zal al het verwaarloosd werk voor den dag worden gehaald als

getuigenis tegen den zoodainge en dan zal het een kwalijken afloop hebben. Wij sidderen allen voor het gericht en behooren dus onze roeping altoos in het oog te houden.

Het werk van een kerkeraadslid is een gewichtig werk. Niet iedereen kan daartoe gekozen worden. Daarom zeggen onze kerkewetten dat de *godsdienstigste,* en *kundigste menschen* (zie bl. 37) daartoe moeten worden gekozen. Paulus gaat verder en zegt (1 Tim. 3 : 2—13) dat zij *onbesproken* en *godvruchtig* moeten zijn. Zij moeten mannen wezen die in nauwen omgang met den Heere leven en die in hun handel en wandel onbesproken zijn.

En de gemeente verwacht dit. Zij wil dat haar voorgangers in alles voorbeeldig zullen wezen. Naar hen willen zij opzien en in hun voetstappen volgen. En zoo de voorgangers recht wandelen, dan kan men ook van de gemeente veel goeds verwachten. En indien de voorgangers over de gemeente waken, zal meer dan een terecht geholpen worden. Wij weten dat er gemeenteleden zijn, die voor hun zonden vijgebladeren zoeken in de daden van de kerkeraadsleden. Hoe getrouwer deze derhalve zijn hoe minder kans de leden hebben om verlof tot overtreding te zoeken en te vinden.

Leden des kerkeraads moeten, om zoodanigen te zijn als Gods woord voorschrijft, mannen wezen van veel gebed. Zij moeten dikwijls in de eenzaamheid met den Heere God omgaan en met Hem raadplegen over hun eigen leven en hun roeping. Er moet tusschen den Heere en hun ziel een innig en nauw verkeer wezen. Kracht tot getrouwheid bekomt men van den Heere alleen.

Kerkeraadsleden! Onderzoekt uzelven op deze punten. Vraagt uzelven af of gij waarlijk leeft tot welzijn der gemeente. Denkt na over uwe handelingen in het voorledene en ziet of zij den stempel der liefde en der zelfverloochening dragen. Men is niet ouderling en diaken alleen des Zondags in de Kerk, maar alle dag van de week en overal.

Weet het Broeders, de gemeente let op u. Wat gij doet beschouwen zij recht te zijn en volgen zij na. Uw opinie geldt bij hen als waarheid, daarom moet gij zeer voorzichtig wezen in wat gij spreekt. Kerkeraadsleden kunnen een gemeente tot grooten zegen maar ook tot groote schade wezen. Het is een gewichtige zaak om een voorganger in de gemeente te wezen.

V.

Formulier

Van Bevestiging der Ouderlingen en Diakenen, Waar men Dezelve te Gelijk Bevestigt.

En wanneer de Ouderlingen en Diakenen elk bijzonder bevestigd worden, zal dit Formulier gebruikt worden naar gelegenheid.

Geliefde Christenen! gijlieden weet, hoe wij nu tot verscheidene reizen U voorgedragen hebben de namen van onze tegenwoordige Medebroeders, die tot de dienst van het Ouderlingschap (en van het Diakenschap) dezer Gemeente verkozen zijn; om te vernemen, of iemand wat had, waarom zij in hun Ambt niet zouden behooren bevestigd te worden. Het is nu alzoo, dat voor ons niemand is verschenen, die iets wettigs tegen hen voortgebragt heeft; waarom wij thans in den naam des Heeren tot hunne bevestiging zullen voortvaren.

Om hiertoe te komen, zult gij, Broeders! die men bevestigen zal, en voorts allen, die hier tegenwoordig zijt, vooreerst aanhooren, uit het woord van God, eene korte verklaring van de instelling en het Ambt der Ouderlingen (en Diakenen).

Belangende de Ouderlingen, is aan te merken, dat het woord *Ouderling* of *Oudste* (hetwelk uit het Oude Testament is genomen, en een persoon beteekent, die in een aanzienlijk Ambt van regering over anderen

gesteld is) toegeschreven wordt aan tweederlei personen, die in de Kerk van Jezus Christus dienen: want de Apostel zegt, 1 Tim. V: 17: *de Ouderlingen, die wil regeren, zullen dubbele eer waardig geacht worden, voornamelijk die arbeiden in het woord en in de leer.* Daar ziet men, dat in de Apostolische Kerk twee soorten van Ouderlingen zijn geweest, waarvan de eersten hebben gearbeid in het woord en in de leer, en de anderen niet. De eersten waren de Dienaars des Woords en de Herders, die het Evangelie verkondigden en de Sacramenten bedienden; maar de anderen, die niet in het Woord arbeidden, en nogtans mede in de gemeente dienden, droegen een bijzonder Ambt; dat zij namelijk over de Kerk opzigt hadden, en dezelve regeerden met de dienaren des Woords: want Paulus Rom. XII., gesproken hebbende van het Leeraarsambt, en ook van het ambt der bedeeling of Diakenschap, spreekt daarna van deze dienst bijzonder, zeggende, vs. 8: *die regeert, dat hij zulks doe met naarstigheid.* Insgelijks op eene andere plaats, 1 Kor. XII., 28: noemt hij onder de gaven en ambten, die God in de Gemeente gesteld heeft, *de Regering.*

Zoo is dan deze soort van Dienaren, den anderen, die het Evangelie prediken, tot hulp en bijstand, gelijk in het Oude Testament de gemeene Levieten in de dienst des Tabernakels aan de Priesters bijgevoegd waren, als medehelpers in hetgeen de Priesters alleen niet hadden kunnen doen; blijvende nogtans de Ambten altijd onderscheiden. Bovendien is het goed, dat bij de Dienaren des Woords zoodanige mannen tot Medergeerders gevoegd worden, ten einde daardoor uit de Gemeente Gods te meer geweerd worde alle dwingelandij en heerschappij, die ligtelijker kan inbreken, wanneer bij één alleen, of bij zeer weinigen, de

Regering staat. En alzoo maken de Dienaren des Woords en de Ouderlingen zamen eene vergadering of gezelschap, zijnde als een Raad der Kerk, en vertoonende de geheele Gemeente: waarop de Heer Christus ziet, wanneer hij zegt, Matth. XVIII: 17: *zegt het der Gemeente;* hetwelk geenzins verstaan kan worden van ieder lidmaat der Gemeente in het bijzonder, maar zeer bekwaam van degenen, die de Gemeente, waarvan zij verkozen zijn, regeren.

Zoo is dan *ten eerste* het ambt der Ouderlingen, met de Dienaren des Woords opzigt te hebben over de Gemeente, die hun bevolen is: naarstig toe te zien, of een iegelijk zich behoorlijk gedrage in belijdenis en in wandel: die zich onstichtelijk gedragen, te vermanen, en te verhoeden, dat de Sacramenten niet ontheiligd worden, zoo veel mogelijk is: ook mede tegen de onboetvaardigen (volgens de Christelijke tucht) te handelen, en de boetvaardigen weder in den schoot der Kerk te ontvangen; gelijk niet alleen blijkt uit de voorgemelde spreuk van Christus, maar ook uit meer andere spreuken der Schrift, als 1 Kor. V. en 2 Kor. II., dat deze dingen niet staan alleen bij één of twee personen, maar bij velen, die daartoe gesteld zijn.

Ten tweede, naardien de Apostel beveelt, dat onder de Christenen alles ordelijk en eerbaar zal toegaan, en niemand anders dan door wettige beroeping in de Kerk van Christus behoort te dienen, volgens de Christelijke verordening daarvan zijnde; zoo is mede het werk der Ouderlingen daarop acht te nemen, en in alle voorvallende zaken, die den welstand en de goede orde der Kerk betreffen, met goeden raad den Dienaren des Woords behulpzaam te zijn; ja ook met raad en troost alle gemeene Christenen te dienen.

Ten derde is hun ambt, inzonderheid mede toezigt te nemen op de leering en den wandel van de Dienaren des Woords, ten einde alles tot stichting der Kerk gerigt moge worden, en dat geen vreemde leer worde voorgesteld, volgens hetgeen wij lezen Hand. XX.: 29, waar de Apostel vermaant naarstige wacht te houden tegen de wolven, die in de schaapskooi van Christus mogten komen. Om hetwelk te doen, de Ouderlingen schuldig zijn, Gods Woord naarstig te doorzoeken, en zich zelven gedurig te oefenen in de overlegging van de verborgenheden des geloofs.

Aangaande de Diakenen.

Van den oorsprong en de instelling der Diakenen kunnen wij lezen in de Handelingen der Apostelen. Aldaar vinden wij, dat in het begin de Apostelen zelven de bediening der armen gehad hebben, Hand. IV.; 34, 35, *tot de voeten van welke gedragen werd de prijs der verkochte goederen, en* (door welke) *aan een ieder werd uitgedeeld, naar dat zijn nood was eischende.* Maar *alzoo er* (Hand. VI.) *nu eene murmurering ontstond, omdat de weduwen der Griekschen in de dagelijksche bediening verzuimd werden* zoo zijn, door vermaning der Apostelen, mannen gekozen geworden, die eigenlijk hun werk van de bediening der armen maken zouden, opdat de Apostelen *in het gebed en in de bediening des woords mogten volharden.* En dit is van dien tijd af onderhouden geweest in de Kerk, gelijk blijkt Rom. XII: 8, alwaar de Apostel, sprekende van deze dienst, zegt: dat *degenen, die uitdeelen, hetzelve doen zullen met eenvoudigheid.* En 1 Kor. XII: 28, sprekende van de *behulpsels,* verstaat hij degenen, die in de Gemeente gesteld zijn, om de armen en ellendigen te helpen in den nood.

Uit welke plaatsen genoeg te zien is, welk het ambt zij der Diakenen, namelijk, *ten eerste,* dat zij in alle getrouwheid en naarstigheid de aalmoezen en goederen, die aan de armen gegeven worden, verzamelen en bewaren; ja ook vlijtig zijn, om te helpen toezien dat tot hulp der armen vele goede middelen mogen gevonden worden. Het *tweede* deel van hun ambt bestaat in de uitdeeling, waartoe geeischt wordt, niet alleen oplettendheid en voorzigtigheid, om de aalmoezen niet te besteden dan waar dezelve noodig zijn, maar ook blijmoedigheid en eenvoudigheid, om met een bewogen hart en toegenegen gemoed de armen te helpen: gelijk de Apostel eischt, Rom. XII: 8 en 2 Kor. IX.: 7. Waartoe zeer goed is, dat zij niet alleen met uiterlijke giften, maar ook met troostelijke redenen uit het woord van God, aan de armen en ellendigen hulp bewijzen.

Ten einde dan, gèliefde Broeders! een iegelijk moge hooren, dat gij gezind zijt de voorzeide diensten (elk in het zijne) aan te nemen, zoo zult gij antwoorden op hetgeen u voorgehouden zal worden.

En *eerstelijk,* vraag ik U, zoo Ouderlingen als Diakenèn! of gij niet gevoelt in uwe harten, dat gij wettig van Gods Gemeente, en mitsdien van God zelven, tot deze heilige Diensten (elk in het zijne) beroepen zijt?

Ten tweede: of gij de Schriften des Ouden en des Nieuwen Testaments houdt voor het eenige Woord van God en de volkomene leer der zaligheid, en alle leeringen verwerpt, die daartegen strijden?

Ten derde: of gij belooft, uw Ambt, gelijk hetzelve hiervoor beschreven is, volgens deze leer, getrouw naar uw vermogen te bedienen: gij Ouderlingen! in de re-

gering der Kerk, nevens de Dienaren des Woords (en gij, Diakenen! in de Bediening der armen)?

Belooft gij ook gezamenlijk u in alle godzaligheid te gedragen, mits u onderwerpende aan de Kerkelijke vermaning, indien gij u kwaamt te ontgaan

Hierop zullen zij antwoorden:

Ja wij!

En daarop zal de Dienaar zeggen:

De alvermogende God en Vader geve ulieden allen te zamen Zijne genade, dat gij in deze uwe Diensten getrouw en vruchtbaar moogt verkeeren! Amen.

En hij zal hen vòorts vermanen, mitsgaders ook de geheele Gemeente, op de volgende wijze:

Zoo weest dan gij, Ouderlingen! naarstig in de regering der Kerk, die ulieden nevens den Dienaren des Woords bevolen is. Zijt mede als wachters over het huis en de stad van God, om een ieder getrouw te vermanen en te waarschuwen voor zijn verderf. Hebt acht op de onderhouding van de zuiverheid der leer, en de vroomheid des levens in de Gemeente des Heeren.

En gij, Diakenen! zijt vlijtig in de verzameling der aalmoezen, voorzigtig en blijmoedig in het uitreiken daarvan. Komt den bedrukten te hulp; verzorgt de regte weduwen en weezen; bewijst weldadigheid aan alle menschen, maar inzonderheid aan de huisgenooten des geloofs.

Zijt allen gezamenlijk in uwe Diensten getrouw, en behoudt de verborgenheid des geloofs in een rein geweten, goede Voorgangers zijnde voor geheel het volk. Alzoo zult gijlieden u zelven eenen goeden opgang ver-

krijgen, en vele vrijmoedigheid in het geloof in Christus Jezus, en hier namaals ingaan in de vreugde uws Heeren.

Aan de andere zijde, geliefde Christenen! ontvangt deze mannen als dienstknechten van God. Wilt de Ouderlingen, die wel regeren, dubbele eer waardig achten, begeeft u gewillig onder hun opzigt en hunne regering; voorziet de Diakenen met goede middelen tot hulp der armen. Zijt weldadig, gij rijken! geeft mild, en deelt gaarne mede. En gij, armen! zijt arm van geest, en gedraagt u jegens uwe verzorgers in allen eerbied; weest dankbaar jegens hen, en murmureert niet. Volgt Christus om de spijze der ziel, en niet om het brood. Die gestolen heeft, of zijnen naaste tot last is geweest, stele niet meer, maar arbeide liever, en werke met zijne handen wat goed is, opdat hij hebbe te geven aan dengene, die nood heeft. Dit doende, elk in het zijne, zult gij van den Heer ontvangen het loon der geregtigheid.

Doch alzoo wij van ons zelven onbekwaam zijn, zoo laat ons den Almagtigen God aldus aanroepen:

Heer God, Hemelsche Vader! wij danken U, dat het U geliefd heeft, tot meerdere vordering uwer Kerk, daarin te beschikken, benevens de Dienaren des Woords, Regeerders en Helpers waardoor uwe Gemeente in goeden vrede en welstand bewaard, en de arme menschen onderhouden mogten worden; en dat Gij ons thans in deze plaats verleend hebt mannen van goede getuigenis, en die begaafd zijn met uwen Geest. Wij bidden U, verleen hun meer en meer zoodanige gaven, als hun in hunne Bediening noodig zijn; de gave der wijsheid, dapperheid, des onderscheids en

der weldadigheid, ten einde een ieder zich behoorlijk kwijte in zijn Ambt: de Ouderlingen, in vlijtig opzigt te nemen op de leer en den wandel, in het weren van de wolven uit de schaapskooi van uwen lieven Zoon, en in het vermanen en bestraffen der ongeregelde menschen; insgelijks de Diakenen, in het naarstig ontvangen en mild en voorzigtig uitdeelen der aalmoezen aan de armen, ook mede in het liefelijk vertroosten van dezelve met uw heilig Woord. Geef aan beiden, Ouderlingen en Diakenen, Uwe genade, dat zij in hunnen getrouwen arbeid volstandig voortgaan, zonder door eenige moeite, verdriet of vervolging der wereld, immer te vertragen. Verleen ook inzonderheid Uwe goddelijke genade aan dit volk, waarover zij gesteld zijn, dat zij zich zelven aan de goede vermaning der Ouderlingen gaarne onderwerpen, dezelve in eere houdende om huns Ambts wil. Geef ook den rijken milde harten tot de armen, en den armen een dankbaar gemoed jegens degenen, die hen helpen en dienen; ten einde alzoo, een iegelijk zich kwijtende in zijn Ambt, Uw heilige naam daardoor groot gemaakt, en het Rijk van Uwen Zoon Christus bevorderd moge worden; in wiens naam wij ons gebed besluiten, zeggende:

Onze Vader, enz.

VI.

Synodale Bepalingen aangaande de plichten van Ouderlingen en Diakenen.

A. Plichten van Ouderlingen.

Der Ouderlingen ambt is, opzicht te hebben dat de Dienaren des Woords, mitsgaders hunne andere medehelpers en Diakenen hun ambt getrouwelijk bedienen, en de bezoeking te doen, naardat de gelegenheid des tijds en der plaats, tot stichting der Gemeente, zoo vóór als na het Nachtmaal kan lijden, om bijzonder de Lidmaten der Gemeente te vertroosten en te onderwijzen, en ook anderen tot de Christelijke Religie te vermanen. Benevens: met de Dienaren de Kerkelijke discipline te oefenen en te bezorgen dat alles eerlijk en met orde geschiede. [Dordtsche Kerkenorde, Artt. 16 en 23].

1. In de Kaapsche Kerk is aan de ouderlingen (Art. 7), opgedragen:

(a) De behartiging van het welzijn der gemeente;
(b) Het waken voor de zuiverheid der leer;
(c) Het medetoezicht op de leden der gemeente, inzonderheid door huisbezoek, zoowel afzonderlijk als, daartoe verzocht, in vereeniging met den predikant;
(d) IJverige medewerking met den predikant in alles wat tot de geestelijke ontwikkeling der gemeente kan dienstig zijn.

2. In de NATALSCHE KERK zijn de ouderlingen volgens Artikelen 60, 61 en 62.

(a) Gehouden, zooveel mogelijk, door onderricht, vermaning, voorbeeld en vertroosting het welzijn der gemeente te bevorderen.
(b) Verplicht de Predikanten bij te staan in het herderlijk werk.
(c) Gehouden goede acht te hebben op de leer en wandel van den leeraar; en bij gegronde reden van klacht, dezelve te brengen voor de algemeene Kerk vergadering.

---

3. In de TRANSVAASCHE NED. HERV. OF GEREFORMEERDE KERK is aan de Ouderlingen (Art. 24) opgedragen:—

(a) De behartiging van het zedelijk en geestelijk welzijn der gemeente.
(b) De bevordering van het godsdienst onderwijs.
(c) Het medetoezicht op de leden der gemeente, inzonderheid door huisbezoek, zoowel afzonderlijk als in vereeniging met den predikant.
(d) Goede acht te hebben op de leer en den wandel van den leeraar.

---

4. In de VRIJSTAATSCHE KERK is aan de Ouderlingen (Art. 26) toevertrouwd "het toezicht op de leering en den wandel der Dienaren des Woords en de onderhouding van de zuiverheid der Leer en de vroomheid des levens in de gemeente des Heeren." Voorts is naar luid van Art. 27 in deze Kerk aan deze opzieners o.a. opgedragen:—

(a) Zooveel mogelijk, door onderricht, vertroosting en vermaning het ware welzijn der gemeente te bevorderen.

(b) Bij afwezigheid of ziekte des Leeraars of, in vacante Gemeenten, bij afwezigheid van den Consulent, des Zondags en op Kerkelijke Feestdagen godsdienstoefening in de Kerk te houden of te doen houden, door het voorlezen van eene Predicatie, met of zonder gebruik der Formulier gebeden.

(c) Het houden van mede toezicht op de Lidmaten der gemeente, inzonderheid door Huisbezoek óf in vereeniging met den Predikant óf afzonderlijk, *wel* dan niet van eenen der Diakenen vergezeld. Het huisbezoek door den ouderling geschiedt in zijne wijk of afdeeling zooveel mogelijk den Gemeenteleden wijzende op hunne roeping om waardiglijk den Heere te wandelen en hunne belijdenis te versieren door eenen godzaligen wandel. (Art. 223).

(d) De ijverige medewerking met den Predikant in alles wat tot de verstandelijke ontwikkeling en de geestelijke opbouwing der gemeente kan dienstig zijn.

B. Plichten van Diakenen.

Der Diakenen eigen ambt is, de aalmoezen en andere armengoederen naarstiglijk te verzamelen, en die getrouwelijk en vlijtiglijk, naar den eisch der behoeftigen, beide der ingezetenen en vreemden, met gemeen advies uit te deelen, de benauwden te bezoeken en te vertroosten, en wel toe te zien dat de aalmoezen niet misbruikt worden, waarvan zij rekening zullen doen in den Kerkeraad en ook (zoo iemand daarbij wil zijn) voor de Gemeenten op zulken tijd als de Kerkeraad het goed vinden zal. [Dordtsche Kerken Orde Artt. 25].

1. In de Kaapsche Kerk zijn de diakenen (Art. 8), belast:

(a) Met het inzamelen der liefdegaven;
(b) Met de ondersteuning van de behoeftige leden der gemeente;
(c) Met hetgeen tot vinding en uitbreiding van de fondsen en middelen der gemeente kan strekken.

---

2. In de Natalsche Kerk (Art. 63) moeten de Diakenen zorgen voor de inzameling der gelden ter instandhouding der Openbare Eeredienst en tot ondersteuning der behoeftige gemeente leden.

---

3. In de Transvaalsche Kerk is (Art. 25) aan de Diakenen opgedragen:—

(a) De inzameling der liefdegaven voor de instandhouding van den openbaren eeredienst en de ondersteuning der armen.
(b) Hetgeen tot vinding en uitbreiding van de fondsen der gemeente kan strekken.
(c) Het geregeld bezoeken der armen, ten einde aan den Kerkeraad inlichtingen te kunnen geven tot goede besteding der gelden.
(d) Als Kerkeraadslid, tezamen met de ouderlingen, het geestelijk welzijn der gemeente te behartigen.

---

4. In de Vrijstaatsche Kerk zorgen de Diakenen (Art. 28) onder voorkennis, advies en approbatie des Kerkeraads voor de stoffelijke belangen der behoeftigen in de gemeente; welke zorg zij zooveel maar immer

mogelijk is dienstbaar maken aan de bevordering van het geestelijk welzijn dier behoeftigen. Inzonderheid zijn de diakenen (Art. 29) belast met:—

(a) Het inzamelen en verantwoorden der liefde gaven gedurende de godsdienst-oefeningen.

(b) Het behartigen in overleg met den Kerkeraad, van hetgeen tot vinding, uitbreiding of bevordering kan strekken van de fondsen der gemeente.

(c) De ondersteuning van de behoeftigen in de gemeente, vooral van hare lidmaten in overleg met den Kerkeraad.

VII.

Wie moeten tot Kerkeraadsleden gekozen worden?

"Mannen die goed getuigenis hebben, vol des geloofs en des Heiligen Geestes." (Bevestigings Formulier op grond van Hand. 6: 3, 5; 1 Tim. 3; Titus 1: 5-9, enz.).

"De godsdienstigste en kundigste leden der gemeente...... geene tegenstrevers der bestaande kerkelijke verordeningen" (Kaapsche Kerk-wet Art. 18 (7).

"De godvruchtigste leden der gemeente en kundigste in de schriften......geen deelnemers aan openbare wereldsche vermaken, als daar zijn komedies, danspartijen, drinkgelagen, de renbaan en dergelijke, als ook omkooping en loterijen onbestaanbaar met de christelijke belijdenis" (Natalsche Kerkwet Art. 36).

"Lidmaten der gemeente ..... onberispelijk in belijdenis en wandel, bekende voorstanders van den openbaren Godsdienst en geen tegenstrevers van kerkelijke verordeningen" (Transvaalsche Kerkwet Art. 38).

"De godsdienstigste en kundigste lidmaten der gemeente ..... geene tegenstrevers der bestaande kerkelijke verordeningen" (Vrijstaatsche Kerkwet, Art. 58 : 1).

De vraag: WIE MOETEN TOT KERKERAADSLEDEN GEKOZEN WORDEN? is eene vraag, die dikwijls gedaan wordt, als er kerkeraadsleden moeten gekozen worden. De een wil zoo gaarne van den ander weten wie de kandidaat zal zijn. Het is wel goed, dat men met elkander over de waarschijnlijke kandidaten zal spreken, ten einde te weten te komen, hoe zij in hun handel en wandel zijn; hoewel het ten zeerste moet afgekeurd worden met elkander af te spreken om den een of ander persoon in te krijgen. Dit is ook door de kerkwetten verboden.

Het is te vreezen dat men in onze dagen al te lichtvaardig te werk gaat met de kiezing van kerkeraadsleden. Vandaar dat de bloei der gemeente dikwijls zeer komt te lijden. Bij de kerkelijke bepalingen die op deze zaak betrekking hebben en die wij hier boven aangehaald hebben geeft een schrijver in een oude *Kerkbode* de volgende wenken omtrent de keuze van kerkeraadsleden:—

1. Kiest in den regel personen, die den *Heere hartelijk liefhebben,* die *bekeerd en wedergeboren zijn.* Het werk van een kerkeraadslid is niet maar om voor de kerkgebouwen, de inkomsten en uitgaven, de armen of de salarissen der kerkbeambten te zorgen, maar, en vooral, te waken voor de belangen van onsterfelijke zielen. Zij moeten met zielen kunnen spreken over hare eeuwige belangen en met en voor haar bidden, zooals de eerste diakenen deden. Het is een treurig verschijnsel dat men soms onder de gewone leden der gemeente voorbidders heeft en niet een enkel in den kerkeraad, die in staat is de gemeente te stichten in het gebed. Dit strekt een kerkeraad niet tot eer en de gemeente niet tot zegen.

2. Kiest geen *wereldlingen,*—personen, die naar de "races" en danspartijen gaan, of hunne kinderen toelaten naar zulke plaatsen te gaan, of zulke dingen met hun geld en invloed ondersteunen; geene personen, die op lijsten teekenen om kantienen, en drinkbars te verkrijgen of zelven die dingen tot nadeel van arme zielen er op na houden. Zij zijn de mannen, die eene gemeente tot groot nadeel zijn en geen invloed hoegenaamd hebben om de belangen van onsterfelijke zielen te behartigen. De Heere heeft zulke menschen niet voor Zijn werk noodig. Zij zijn als gebrokene bakken, die geen water houden kunnen, blinde leidslieden, die tezamen met de blinden in de gracht zullen vallen. Deze klas van menschen is gewoonlijk tegen biduren en de zendingzaak en bang, dat de menschen overvroom zullen worden. Ook beoordeelen zij elke godsdienstige zaak naar de rechtbank van het publieke oordeel en niet bij het licht van Gods Woord. Zij weten niet geestelijke zaken geestelijk te onderscheiden. Kiest dezulken niet, broeders. Zij zijn Gods zaak meer tot nadeel dan tot voordeel.

3. Kiest niet iemand die *onrechtzinnig* of liberaal is in de leer; dezulken, die met alle honden samenblaffen. Wij tellen aller-ongereformeerdste menschen onder de leden van sommige kerkeraden, menschen, die meer op hebben met eene soort van publieke kerk, die een slag weg hebben van het liberalisme, en wier godsdienst niet dieper zit dan hun vel dik is. Zij zijn het die hunne kinderen naar de Roomsche scholen zenden.

4. Kiest nooit een *vrijmetselaar.* De waardige ds. van der Lingen heeft in zijn tijd sterk gewaarschuwd tegen de zwarte kunst, die omhangen met het kleed der

duisternis, in het verborgene werkt. Wij zijn geene kinderen der duisternis, maar des lichts. Weg met die macht der duisternis, dat beest uit den afgrond! Wat samenvoeging heeft Christus met Belial! Dezen zijn het, die, even als de Jezuieten, met dure eeden zich aan elkander verbonden hebben en een machtigen invloed op sommige plaatsen uitoefenen. Menige vrijmetselaars-tempel is de kweekplaats van het grove materialisme, de plaats, waar een onheilig verbond met elkander wordt aangegaan. Gods zaak wordt nooit bevorderd door een onheilig verbond met de wereld. Broeders! denkt toch niet, dat gij Gods zaak sterker maakt door wereldsche, invloedrijke menschen in den kerkeraad te brengen. Om de wereld tot zegen te zijn moeten wij niet naast of samen met of onder de wereld zijn, maar boven en afgescheiden van de wereld en aan den kant van God. Met Mozes, Paulus en Luther was dit het geval. En welk eene kracht hebben zij niet uitgeoefend? De Heere Jezus heeft niemand van de wereldlingen noodig om Zijne zaak te beschermen. Hij is machtig genoeg om dit zelf te doen.

5. Het is haast niet noodig u er op te wijzen, dat men toch niet *dezulken* tot leden des kerkeraads moet kiezen, *die bijna nooit de diensten bijwonen.* Wij kunnen niet iemand, door hem kerkeraad te maken, gaan mak maken, zooals sommigen denken.

Men moet den man nemen, die eene goede getuigenis heeft en een goed voorbeeld geeft, anders wordt het een gevaarlijk spel. Ook is men verplicht den *hotelbar bezoeker*, den *kaartspeler*, den *tweetongige,* den *fijn onzedelijke* en den *onwaarheidspreker* over te slaan.

Kerkeraadsleden zijn meestal blind voor de fouten hunner eigene familiën en willen al te gaarne het kerkelijk ambt erfelijk in de familie maken. Dit is niet goed. Men moet den geschiksten man nemen.

EN WAT MOET NU GEDAAN WORDEN OM DE RECHTE KERKERAADSLEDEN TE KIEZEN? Laat ons eerst een andere vraag doen: Wat wordt somtijds gedaan, hoe gaat men somtijds te werk om .kerkeraadsleden te kiezen? Men maakt afspraak; men komt bijmekaar, hier een paar, daar een klompje en de vraag is: Hoe is die man? Behoort hij aan onze partij? Zal hij onze partij steunen? Behoort hij tot onze persoonlijke vrienden? Nu, dit is verkeerd, heelemaal verkeerd—dit is vleeschelijk—om het ding bij zijn naam te noemen: dit is een vloek in een gemeente, en men krijgt nooit op die manier de rechte mannen. Integendeel: men krijgt vleeschelijke mannen, partijmannen, en men krijgt een partijgeest—een kliekgeest in de gemeente en in den kerkeraad. Neen, de rechte mannen zijn van God gevraagd, van God gebeden, door God aangewezen; en om ze te vinden moeten wij voor eerst bidden, en ten tweede bidden, en ten derde en nog meer, bidden.

Stel uwe kandidaten, ja—neem moeite, ga bijtijds, zorgvuldig gedurende de drie weken waarin de gecombineerde vergadering aangekondigd wordt, de lijst na van de aftredende of herkiesbare broeders; roep u voor den geest eenige der godsdienstigste en kundigste mannen in de verschillende wijken der gemeente; maak aanteekening van hunne namen, en bid dan: "Heere, gij kenner der harten, wijs aan van deze mannen, de

mannen die Gij verkoren hebt!" Zoo deed de eerste broederkring (Hand. 1); zoo bad men; en dit is nog vandaag de eenige rechte manier: bidden, bidden, God vragen, met den Heere te rade gaan en niet afspraak maken. Ach, hoe min wordt er om de rechte kerkeraadsleden gebeden! Zeggen wij te veel als wij zeggen: meer dan een broeder komt naar de gecombineerde vergadering en hij heeft nog geen enkelen kandidaat in gedachte, heeft nog niet eenmaal nagedacht over wie hij moet kiezen, heeft nog niet eenmaal de knie gebogen voor God met betrekking tot de keuze die hij gaat doen? Zeggen wij te veel als wij zeggen: de man heeft met een paar vrienden gesproken, den mensch geraadpleegd, maar niet eenmaal gebeden—hij heeft den Heere geheel buiten rekening gelaten? Roekelooze handeling! Onverschoonlijke onverschilligheid! vreeselijke verzuim! En dan brengt gij uwe mannen in en niet Gods mannen; en de gemeente des Heeren moet hieronder maanden en jaren lijden.

Och Heere! ontferm u over Uwe gemeente en geef Gij haar de rechte opzieners!

VIII.

Opwekkend woord aan een Ouderling bij het aanvaarden van Zijn Ambt.

Bedenk vooreerst, broeder! hoe eerwaardig het ambt zij dat gij bekleedt. Het dagteekent van den tijd der aartsvaders. Toen Mozes naar Israël in Egypte gezonden werd, vond hij *oudsten* met wie hij, als de erkende hoofden des volks in onderhandeling treden moest. (Exod. 3: 16—18.) Aan de oudsten moest Mozes het bewijs zijner Goddelijke roeping openleggen; zij moesten de bewijzen zijner aanstelling nazien en goedkeuren (Exod. 4 : 29—31). Door de oudsten werd de instelling van het Pascha aan de gemeente gegeven: bij dat Avondmaal moesten zij alles bestellen (Exod. 12 : 21). Voor de oudsten werd de rotssteen geslagen (Exod. 17 : 5,6). Door de oudsten werd het verbond te Sinai gegeven (Exod. 19 : 17), en met Mozes deelden de oudsten in het heilig verbondsfeest voor het aangezicht des Heeren (Exod. 24 : 1, 9). Met de priesters waren de oudsten het hoogste gerechtshof des volks. In tijden van verval bleef de instelling altijd bestaan. "Eliza zat in zijn huis en de oudsten zaten bij hem." In de ballingschap zaten de oudsten van Israël met Ezechiel. Toen de Messias tot het zijne kwam was deze nog altijd het bestuur: door de ouderlingen des volks werd Hij veroordeeld Onder de bediening des Geestes bleef de eeuwenoude, van God geheiligde, instelling voortduren: met de Apostelen maakten zij den raad der kerk uit (Hand.

15 : 2, 4, 6, 22, 23) om de gemeente, over welke de Heilige Geest hen tot opzieners had gesteld, te weiden. En eindelijk als Johannes te Patmos door de deur in den hemel de kerk der toekomst ziet dan heeft het nog zijne 24 ouderlingen—12 voor het oude, 12 voor het nieuwe verbond—die hunne kroonen aan de voeten werpen van Hem, wien alleen toekomt, de macht en heerschappij door alle eeuwen. (Openb. 4 en 5.)

Broeder! het is een eerbiedwaardig ambt dat gij bekleedt. Gij zijt de opvolger van een eeuwenlange rij van dienaren des Heeren in Zijn gemeente, die in Oud en Nieuw Testament, erkend worden als de vertegenwoordigers, de voorgangers, de bestierders van Zijn volk. Ik herinner u hieraan, opdat gij u rechte denkbeelden zoudt vormen van de eer, het doel, en het gewicht van het ambt dat gij bekleedt. Dat zal u aansporen om allen last af te leggen, elke hindernis van u te werpen, en u met alle kracht te begeven tot de kennis en het volbrengen van de heilige plichten die op u rusten. Het zal u overtuigen dat het ambt, dat bij al de afwisseling van bedbelingen onveranderd blijft, onmisbaar is voor den bloei der gemeente.

Het zal u verder helpen om uwe hooge roeping waardig te bewandelen, als gij ook bedenkt vanwaar gij uwe *aanstelling* hebt. De leer van de Schrift is, dat alle bedieningen in de kerk door den Heere Jezus zelven uitgedeeld worden door den Heiligen Geest. Aan deze waarheid wordt in de Heilige Schrift groot gewicht gehecht. Zij leert dat de Heilige Geest gegeven is niet alleen om een nieuwe leven te geven, maar vooral ook om de gaven en genade te brengen die noodig zijn tot opbouwing en wasdom des lichaams. Aan een iegelijk deelt de Geest mede gelijk Hij wil,

en doet aanwijzing door de gaven die Hij heeft geschonken, en de roeping Zijner gemeente, van de plaats die hij moet nemen als lid of voorganger. Het doel dat de mensch heeft in de kiezing en afzondering is ondergeschikt, en vindt plaats op verschillende wijze, naar de vrijheid die de Heer daarin in Zijn Woord gegeven heeft; maar bij alle wettige dienaars van God in Zijne gemeente wordt verondersteld dat zij van den Heiligen Geest geroepen en afgezonderd en bekwaam gemaakt zijn voor hun werk. En aldus is de ware ouderling een aan wien door den Heiligen Geest het ambt van opziener van de gemeente is toevertrouwd, en die van Hem, elk naar de mate der gave van Christus, de bekwaammaking tot dat ambt heeft ontvangen. "Heb acht op de kudde over welke u *de Heilige Geest tot opziener heeft gesteld.*"

Broeder! deze zijn ernstige gedachten. In volle kracht geldt hier het woord: "Niemand neemt zichzelven die eer aan, maar die van God geroepen wordt, gelijk ook Aäron. Alzoo heeft ook Christus zichvelven niet verheerlijkt om Hoogepriester te worden." Het moet verondersteld worden dat uwe broeders, door wie gij gekozen zijt, in uw leven en gaven en werkzaamheden bewijzen hadden, die hen hebben doen oordeelen dat gij van God geroepen waart tot het ambt van ouderling. En dat, voor het aannemen van die betrekking, gij getuigenis hadt, in hunne roeping en bij het onderzoek van uzelven voor den Heer, dat gij werkelijk van God tot dat ambt verkozen waart. Het is van groot belang op dit punt in het volle licht te staan. Als iemand weet dat hij tot een werk aanstelling van God heeft, dan zal dit hem tot gehoorzaamheid en tot moed aansporen, opdat hij zijnen Zender

en Heer niet mishage. De ouderling moet weten dat hij persoonlijk een van de verlosten des Heeren is, een lid van het lichaam van Christus, dat door het Hoofd gebruikt kan worden voor Zijn werk. Hij moet weten dat hij zich hartelijk en onverdeeld heeft overgegeven als een knecht om den wil zijns Heeren te doen, en dat hij nu van den Heer is geroepen en afgezonderd om een helper te wezen in het groote werk der Eeuwigheid dat de Zoon van God van Zijn troon door den dienst van menschen volbrengt. Het laat zich nauwelijks bedenken welk eene geestrijke kracht zulk een ouderlingschap in ons land zou wezen. Eene gemeente door zulke mannen bestierd zou opwassen om al hare roeping, thuis en naar buiten, te volbrengen, de ouderlingen zouden niet alleen zijn bestierders en opzieners, maar werkelijk voorgangers en leidsmannen, die, door den drang eener Goddelijke roeping aangevuurd, en door den moed eener Goddelijke bekwwaammaking gesterkt, anderen zouden leiden om overvloedig te zijn in het werk des Heeren.

Voorts Broeder, overdenk *de vereischten* voor het hoogheilig ambt dat gij bekleedt. Het eerste noemt de Schrift met woorden als deze: "Heb acht op uzelven" (Hand. 20 : 28). "Voorbeelden der kudde geworden zijnde" (1 Pet. 5 : 3). De ouderling moet een waar Christen zijn. Het leven des geloofs naar de schrift, dat de leeraar met den mond predikt, moet hij in zijn leven bewijzen: op den ouderling in de eerste plaats moet de gemeente zien als levend toonbeeld van een godzalig leven. Zijn nauwgezette en onberispelijk wandel in alles (1 Tim. 3 : 1—3); zijne toewijding

aan den dienst van God, het goede getuigenis dat zelfs de wereld van hem geeft (Tim. 3: 7) zijn het geheim van zijn kracht en van zijn invloed.

Hij moet echter niet alleen in zijn eigen persoon en in stilte een voorbeeld wezen, maar ook een voorganger bekwaam om te regeeren en besturen. En daarvan noemt de Schrift de proef, of hij zijn eigen huis wel regeert (1 Tim. 3: 4, 5; Titus 3: 6). Hij moet weten gezag uit te oefenen, macht hebben om anderen te leiden; als een vader in de gemeente te regeeren. In God had Abraham den geloovigen huisvader "gekend, opdat hij zijnen kinderen en zijn huis na hem bevelen zou, en zij den weg des Heeren houden"; het is het onmisbaar teeken van een geloof dat naar alle zijden gewend is dat het huis ook er van beheerscht wordt. De ouderling, die zijn eigen huis in onderdanigheid en stemmigheid heeft, heeft daar lessen geleerd die hij op de gemeente moet toepassen: hij moet regeeren

En dan wordt vereischt de gewilligheid om zich op dat werk toe te leggen. "Die een voorstander is van naarstigheid" (Rom. 12 :7). "Weidt de kudde Gods, niet uit bedwang maar gewilliglijk" (1 Pet. 5: 2); zulke woorden Gods wijzen op de gezindheid van hartelijke en geheele toewijding aan het werk des Heeren. De ware ouderling zal moeite doen om voor zijn werk al meer bekwaam te worden, door zich te oefenen in kennis en anderszins. Hij zal tijd en moeite nemen om den wil des Heeren te weten en te doen. Hij zal het welvaren van de gemeente op het hart dragen, er over nadenken, bidden en raad houden. zal op zich niet laten wachten, maar gewilliglijk en

met naarstigheid het goede werk hem van God opgelegd zoeken te volbrengen. Hij zal voor dit werk leven.

En wat zijn nu de werkzaamheden van dit ambt, waaraan de leiding van het volk Gods nu gedurende 3,000 jaren werd toevertrouwd?

Het eerste is om *het Woord des Heeren tot de gemeente* te brengen. De ouderlingen moesten de zending van Mozes vernemen en goedkeuren, ook de boodschap Gods overbrengen. Bij Elia en Jeremia en Daniel werken de oudsten in overeenstemming met de profeten. Van de ouderlingen wordt geëischt het waken over de leer en het leven van de predikers van het Woord, het bijstaan en het helpen van hen in al hun werk. In het Woord Gods is het leven der gemeente. Niet alleen in de prediking, ook in de scholen en huisgezinnen moet de opziener zoeken te zorgen dat het Woord Gods wordt gehoord en gehoorzaamd. Zij moeten zorgen dat het Woord tot allen komt. Voor de voorziening van armen, van afgelegenen, van verwaarloosden, met het Woord, zijn zij verantwoordelijk. Al prediken zij zelven niet, zij bestellen het: hun werk is de gemeente Gods te weiden (Hand. 20 : 28; 1 Petr. 5 : 2).

Dan is hun werk *opzicht hebben.* Hebt acht op de kudde—opzicht hebbende daarover. Zij zijn opzieners, wachters. Zij moeten opmerken welken invloed het Woord uitoefent. Een herder zorgt niet alleen dat zijn schapen goede weide hebben, maar merkt op elk een afzonderlijk of het krank dan sterk wordt. De ouderling neemt persoonlijk kennis van het welvaren der zielen. Hij houdt wacht om de dwalenden vroegtijdig te waarschuwen, de zwakken aan te moedigen,

de onverschilligen te bestraffen. Hij gevoelt het dat de zielen voor zijne rekening zijn; uit liefde offert hij zich op om over hen te waken. De tucht of censuur in den kerkeraad is maar het geringste gedeelte van zijn werk: elken dag wacht houden over de schapen van Gods kudde is zijne heilige roeping.

En dan zijn de ouderlingen ook *voorgangers;* zij moeten de gemeente leiden om verder vooruit te komen in heiliging, en toewijding aan Gods werk. Als de door God uitverkorene leidsmannen moeten zij een ruim hart en een wijden blik hebben. Zij moeten niet voor hunne enkele gemeente zorgen, maar aan de gansche kerk denken. De behoeften van armere gemeenten, de bloei van kerkelijke inrichtingen, de uitbreiding van de kerk in iedere richting moeten zij als hunne zaak beschouwen. Zullen zij hunne eigen gemeente tot eene waarachtige godzaligheid opleiden, dan moeten zij vooral de heerschende zelfzucht en enghartigheid bestrijden, en het voorbeeld geven van een hart dat uitgebreid is om alles lief te hebben dat de eer en het rijk huns Heeren aangaat. Zoo zullen de gemeenten als zoodanig niet alleen bloeiend maar waarlijk vruchtdragend zijn.

Uw Mede-Ouderling.*

---

*Wijlen Ds. W. Murray van Worcester.

IX.

De plichten van een Ouderling tegenover zijne mede-opzieners en zijne Kerk.

De ouderling heeft plichten te vervullen tegenover zijne MEDE OPZIENERS. En wel

1. *Tegenover den leeraar.* Is het leven van den leeraar gelukkig en aangenaam, dan heeft men alle recht om te verwachten, dat hij met lust en zegen arbeiden zal op den kansel en in de gemeente. Wordt zijn leven daarentegen gedrukt door moeielijkheden, dan wordt noodzakelijkerwijs zijn werk belemmerd, en lijdt de gemeente er schade door. Dus, niet alleen om den wil van den leèraar zelven, maar meer bepaald om den wil der gemeente, is het de plicht van elken ouderling om het leven en werk van zijnen leeraar zoo aangenaam mogelijk te maken. Dit kan hij doen, door den leeraar bij de staan in elke onderneming tot welzijn der gemeente, door mildelijk naar vermogen daarvoor bij te dragen, en de leden der gemeente tot eendrachtig samenwerken te bewegen, en op duizenden andere wijzen de handen van den leeraar te sterken. Want, tot wien anders dan tot zijne mede opzieners moet de leeraar in de eerste plaats om hulp in elke onderneming opzien? Voorts kan een ouderling veel doen om kleine ontevredenheden, die in elke gemeente gevonden worden, aan te blazen of te smoren, zoolang zij nog kleine vonkjes zijn. Maakt hij zich schuldig aan het eerste, of verzuimt hij het laatste, zal hij zich zeker voor Gods rechterstoel daarover te verantwoorden hebben.

2. *Tegenover zijne mede-ouderlingen.* Indien ergens dan moet er onder de opzieners der gemeente hartelijke samenwerking zijn. Als de opzieners twisten en elkander tegenwerken, wat moet men dan van de gemeente verwachten. Jaloezie of naijver mocht nooit onder de dienaren van Christus gevonden worden. Hoe verschrikkelijk is het als een ouderling op zijnen medebroeder nederziet omdat hij mindere gaven bezit, of hem benijdt omdat hij veel doet of veel invloed verkrijgt, en hem tracht tegen te werken; of als hij zijn zin in den Kerkeraad niet krijgen kan, oproer in de gemeente verwekt. Eene gemeente, met ouderlingen tegen zichzelven verdeeld, kan niet bestaan. De ware ouderling zal respect hebben voor de gevoelens van zijne mede ouderlingen, zal niet trachten zijne meening aan de anderen op te dringen, zal niet onverdraagzaam zijn. Hij zal beleefdheid en gematigdheid aan den dag leggen in het bespreken van zaken, en waar er verschil van gevoelen is, over zaken die geen beginsel raken, zal hij zich onderwerpen aan den wil der meerderheid. Beleefdheid en gematigdheid zullen geene zaak kwaad doen, doch waar dezen gemist worden, wordt het minste verschil eene oorzaak van verdeeldheid. De ware ouderling zal met zijne mede opzieners beraadslagen, over wat er in zijne wijk kan gedaan worden, om den geestelijken bloei der gemeente te bevorderen, en waar het noodig is, de hulp van zijne medebroeders en van zijnen leeraar inroepen. Voorts zal hij,—naar het talent en de ervaring die God hem gegeven heeft,—zijn deel nemen in het werk dat de Kerkeraad te doen heeft, en niet trachten al het werk op de schouders van anderen te schuiven.

Doch de ware ouderling heeft ook plichten te vervullen tegenover DE KERK WAARTOE HIJ BEHOORT. Deze plichten zijn:—

1. *Tegenover de kerkelijke vergaderingen.* Hij moet niet alleen gereed zijn de gemeente in den Kerkeraad, maar ook de kerk waartoe hij behoort *in Ring en Synode* te dienen. Wanneer daartoe door zijnen Kerkeraad afgevaardigd, moet hij die vergaderingen der kerk getrouw en belangstellend bijwonen, en trachten zich zoo nuttig mogelijk te maken. Hij moet in gedachte houden dat hij niet slechts opziener is van eene enkele gemeente, maar van een groot lichaam—de kerk waartoe hij behoort. Hij moet gevoelen dat hij mede verantwoordelijk is voor den vooruitgang, of achteruitgang van de kerk, waarin hem God met het opzienersambt vereerd heeft, en dat hij van God geroepen is om aan haren opbouw te arbeiden. Het gebeurt wel soms dat een ouderling al te gereed is om te spreken, en op ongepaste wijze spreekt; doch verreweg de meesten zijn te bang om te spreken, en zoo verliest de kerk den raad en de voorlichting, die zij van hen, als mannen van ervaring, met recht verwachten kan.

2. *Tegenover de besluiten der kerk.* De ware ouderling zal de eerste zijn om de wetten en besluiten zijner kerk te eerbiedigen, en het zich ten duren plicht rekenen om die ten uitvoer te brengen. Als de voorgangers de wetten en besluiten der kerk niet eerbiedigen, hoe kunnen zij zulks van de gemeenteleden verwachten? Als zij geene gehoorzaamheid aan de bevelen van Ring en Synode bewijzen, hoe kunnen zij gehoorzaamheid voor hunne bevelen van de zijde der gemeente verwachten? De ware ouderling zal

nooit zijne eigene opinie van meerdere waarde achten, en tegenover die van zijne gansche kerk gaan stellen. Hij zal met achting spreken van de besluiten zijner kerk, en door woord en voorbeeld trachten om ook de gemeenteleden daartoe te brengen.

3. *Tegenover het werk der kerk.* De ouderling moet de warmste ondersteuner zijn, van wat zijne kerk onderneemt in belang van *zending* en *opvoeding*. De inrichtingen der kerk ter opleiding van predikanten, zendelingen en onderwijzers moeten in de ouderlingen de warmste voorstanders hebben; zij vooral moeten voor haar bidden en haar belang bij de gemeente bepleiten. Hoe droevig is het dan wanneer men ziet, dat ouderlingen elk kwaad gerucht, dat door namelooze onruststokers in de nieuwsbladen verspreid wordt aangaande onze kerkelijke inrichtingen, gretig gelooven, hunne ondersteuning daaraan onttrekken, ze bij de gemeente in minachting brengen, en alzoo helpen afbreken, wat hunne medebroeders onder veel gebed in de Synode tot stand gebracht hebben. Ja, hoe treurig wanneer men ziet dat er meer waarde gehecht wordt, aan die namelooze verdachtmakingen, dan aan de wederleggingen daarvan, door mannen aan wie de kerk het toezicht over die inrichtingen toevertrouwd heeft. De Synode ziet in de eerste plaats, en met recht, op de opzieners om haar werk te steunen, en belangstelling daarin bij de gemeente op te wekken. Elke ouderling moet bij uitnemendheid een vriend van opvoeding en zending zijn, en met onvermoeiden ijver aan hare bevordering arbeiden. Hij moet de zendeling in zijne wijk, of ten minste op zijne plaats zijn.

4. *Tegenover de kerk van Christus in het algemeen.* Zijn belangstelling moet zich niet tot zijne eigene gemeente, of tot de hulpbehoevende gemeenten zijner kerk, of tot het werk dat zijne kerk onderneemt, beperken, maar moet zich uitstrekken zoover als de verwoesting van het menschelijk geslacht door de zonde reikt. "De akker is de wereld." Hij moet gevoelen dat hij mede belang heeft bij het werk dat in andere landen, en door andere gedeelten van Christus' kerk gedaan wordt. Hij moet belang stellen in elke poging die de komst van Christus' Koninkrijk ten doel heeft.

Wij hebben onzen opzieners vele en dure plichten voorgehouden, en toch zijn wij zeker dat zij bij biddend nadenken het ons zullen toestemmen, dat niets genoemd is, dat in eenen voorganger gemist en waartoe hij niet met gebed en oefening bekwaam gemaakt kan worden. God helpe de broeders inzien dat hunne bekwaamheid *uit Hem* moet zijn.

POST SCRIPTUM.— Bovenstaande plichten van ouderlingen rusten ook op diakenen inzooverre die op hun ambt betrekking hebben.

X.

Wenken en Raadgevingen aan Ouderlingen.

Als een gepast vervolg op het voorgaande meenen wij dat het volgende beschouwd mag worden. Het is ontleend aan de uitgegevene Briefwisseling van den beroemden Engelschen godgeleerde Philip Doddridge, welbekend als de schrijver van verscheidene geachte, godsdienstige werken, waarvan een groot gedeelte ook in het Hollandsch het licht heeft gezien. De brief, welken wij mededeelen willen, werd door hem opgesteld op verzoek van ouderlingen zijner gemeente en bevat vele zeer bruikbare wenken en raadgevingen. Dezelve (vertaald) luidt als volgt:—

Aan de Heeren, E., O., B. en H., Ouderlingen der gemeente van Christus te Northampton, onder mijn herderlijk opzicht.

Geliefde en ware vrienden in den Heer,—Het zij mij vergund u in alle oprechtheid te verzekeren, dat de betrekking, waarin gij tot de gemeente staat als ouderlingen, door mij geacht wordt als een van de vele kostelijke bewijzen des Heeren aan mij verleend op deze, mij zoo aangename standplaats. Ik kan niet twijfelen of gij wel, uit Gods woord en uwe eigene overdenkingen omtrent die betrekking, bekend zijt met de voornaamste plichten van uwe bediening, en ik weet ook dat onder u zijn, die dezelve met ijver en getrouwheid vervullen. Evenwel daar gij van mij eenige verdere raadgevingen daaromtrent begeert, heb ik, uw medeouderling en mededienstknecht zoowel als uw voorganger in de dienst van onzen gemeen-

schappelijken Heer, goedgevonden aan dat uw verzoek te voldoen. Hierin zal ik rondborstig te werk gaan, vertrouwende dat Hij, in wiens naam ik dit werk ga verrichten, mij zoo moge bijstaan dat het geschrevene als " een nagel in eene vaste plaats " moge zijn, en niet alleen ulieden, maar ook anderen ten nut moge gedijen. Zooals ik de zaak begrijp, geliefde broeders, kunnen de plichten van ulieder ambt beschouwd worden, *deels als gewone,* d.i. dezulke, die gij aan alle de gemeenteleden, in welke omstandigheden ook, verschuldigd zijt: *deels als buitengewone,* wegens de eene of andere buitengewone omstandigheid, in den toestand van degenen met wie gij te doen moogt hebben.

En vooreerst, de groote algemeene plicht, welken gijlieden aan de gemeente verschuldigd zijt, en welke inderdaad de grondslag is van alle overige plichten, bestaat in HET HOUDEN VAN ZORGVULDIG OPZICHT OVER HARE LEDEN, EN DUS IN HET BEZOEKEN VAN HEN; zonder deze zorg, immers, zal het u nauwlijks mogelijk zijn tot een besluit te komen over hunnen godsdienstigen toestand. Ten einde deze belangrijke zaak des te beter te regelen en in te richten, geef ik ulieden ootmoedig den volgenden raad:—

1stens. *Houdt een register van alle de hoofden der huisgezinnetn, en indien mogelijk, van alle andere personen tot de gemeente of uwe wijk behoorende,* laat dezelve onder ulieden verdeeld worden, opdat een ieder van u een matig getal moge hebben, waaraan hij zijne meer bijzondere zorg besteedt. Indien mogelijk, dat ieder ouderling dan aanteekeningen houde van degenen, die hij bijzonder te behartigen heeft, als bijvoorbeeld, van zijn laatstgehouden bezoek bij hen, enz.

2dens. *Dat de huisgezinnen en personen op ieders lijst staande, door u bezocht worden* naardat gij gelegenheid hebt, trachtende uw bezoek altoos zoo nuttig mogelijk te maken. Spreekt daartoe met de huisvaders of huismoeders bijzonder; vraagt hoe het hun en hunne huisgezinnen gaat ten opzichte tot hunnen geestelijken toestand; geeft hun zulke onderrichting en vermaning als u goeddunkt, en zoekt hen vooral te bewegen tot eene nauwgezette en geregelde waarneming van den huiselijken godsdienst, en tot de behartiging van het geestelijk welzijn hunner kinderen en dienstboden.

3dens. *Ziet eens na of zij voorzien zijn van goede boeken* vooral van het woord van God, en of er werk gemaakt wordt om de kinderen en dienstboden te onderwijzen in het lezen.

4dens. *Geeft de kinderen en dienstboden eenige korte maar ernstige vermaningen,* gevoelende dat al de hope van Gods kerk in toekomende geslachten in de kinderen der gemeente gelegen is. Weest indachtig dat de kinderen aan onze zorg aanbevolen zijn, en dat gijlieden—zoowel als ik—Christus' lammeren weiden moet, indien wij onze liefde jegens hem betoonen zullen (Joh. 21: 15). In dit opzicht zoude het ook heilzaam werken zoo gijlieden en ook de diakenen de armenschool onzer diakonie wildet bezoeken en met de kinderen bidden.

5dens. *Besluit ieder bezoek, wanneer dit met schik kan gedaan worden met het gebed,* en dat niet alleen met onkundigen of min aanzienlijken, maar bij allen. Dit zal uwe eigene harten verkwikken en kan ook wellicht voor hen weldadig zijn.

6dens. Terug gekeerd zijnde naar huis van het

bezoeken der gemeenteleden, *herinnert u hunne toestanden en behoeften, brengt die voor den Heer in het verborgen gebed*, en denkt of er iets bijzonders voor den een of ander kan gedaan worden, en wat goed kan wezen om mij van hen te zeggen omtrent aanmoedigende en verblijdende teekenen die gij ontdekt hebt, of ook het tegendeel.

Maar ten tweede wil ik ulieden herinneren aan EENIGE DER BUITENGEWONE PLICHTEN WELKE UWE BETREKKING MEDEBRENGT, ten opzichte van dezulken, namelijk wier toestand in bijzondere omstandigheden, van welken aard ook, meer bepaalde opmerkzaamheid en zorg moge vereischen.

1stens. *Wijdt uwe aandacht en zorg bijzonder aan dezulken die onder ernstige indrukken, of eenige geestelijke bekommernis verkeeren,* bezoekt hen dikwijls, gedenkende dat het in zulke omstandigheden van het grootste belang is met den Heiligen Geest mede te werken, wanneer het schijnt als of Hij bijzonder Zijn genadewerk in de ziel wil beginnen.

2dens. Zoo er eenigen zijn die gijlieden oordeelt bekwaam te zijn, door Gods genade, om ledematen der gemeente te worden en die nog niet tot des Heeren Tafel zijn genaderd, *spoort* hen *tot het lidmaatschap* aan en geeft mij kennis van zoodanigen.

3dens. *Bezoekt de kranken,* bidt met hen en handelt ernstig met hen, omtrent hunne eeuwige belangen. Wacht niet totdat men u ontbiedt, maar zoekt hen op zoodra het geval u ter kennis komt, en daar het niet misschien doenlijk is de zieken zoo dikwijls te bezoeken als het wel wenschelijk is wekt den een of ander godvruchtige in de buurt daartoe ook op, hen te

bezoeken. Gaarne zal ik altoos doen wat in mijn vermogen is in zulke gevallen.

4dens. *Zoo iemand in bijzondere beproeving verkeert of ook eenige bijzondere uitkomst gehad heeft, brengt hem een bezoek,* opdat hij voor zijne ziel winst doe met hetgeen hem de Heer beschikt heeft. Zoo is het mij soms voorgekomen als zeer wenschelijk dat degenen, die kinderen hebben welke ten doop moeten gebracht worden, door een onderling vooraf bezocht en toegesproken werden. Een ernstig woord kan eene zeer goede uitwerking hebben.

5dens. *Indien in eenig geval ergenis gegeven wordt door een lidmaat, dat een ouderling den schuldigen of beschuldigden persoon bezoeke,* en zoo mogelijk, indien hij waarlijk schuldig is, tot berouw en beterschap bewege. Zoo dit middel niet de gewenschte uitwerking heeft, dat de zaak dan ter kennis der kerk gebracht worde, om verder naar omstandigheden daarin te handelen.

6dens. *Dat de ouderlingen ook kennis nemen van de tijdelijke behoeften dergenen die zij bezoeken, en* wanneer zulks noodig is, dezelve ter kennis der diakenen brengen.

7dens. *De ouderlingen behooren eene nauwe vriendschapsbetrekking onder elkander te bevorderen en te onderhouden,* dikwijls met elkander zoo wel als met den leeraar raadplegende over moeielijke gevallen welke voorkomen kunnen.

8stens. Daar de leeraar met bijzondere opmerkzaamheid de ouderlingen behoort gade te slaan, op te wekken en te vermanen, zoo *moeten zij insgelijks, in den geest van ootmoed en liefde, over hem waken in den Heer.* En bij dezen bid ik en smeek ik ulieden

broeders, dat, zoo er in mijn gedrag of mijne gemoedsstemming iets zij dat met recht aanstoot kan geven, gijlieden mij met rondborstigheid en getrouwheid hetzelve voorhouden mocht, en ik vertrouw dat gijlieden altoos bij mij eene bereidwilligheid mocht bespeuren om met zachtmoedigheid raad aan te nemen en anderen een voorbeeld te zijn van gereedheid om mijne gebreken te verbeteren, naar dat de Heer mij daartoe instaat zal stellen.

En dus heb ik, Geliefde Broeders, ulieden in alle vrijmoedigheid onderscheidene wenken gegeven, met betrekking tot uwe ambtsbediening, en zoo gijlieden overtuigd zijt dat het een en ander gedaan moet worden om het welzijn der gemeente te bevorderen, smeek en beveel ik ulieden met nauwgezetheid daarin te werk te gaan. Het zij verre dat wij slechts in schijn en vertooning leeraar en ouderlingen zouden wezen, die achtenswaardige benamingen voeren, terwijl wij de plichten daaraan verbonden verzuimen; in dat geval ware het beter ook den naam van opzieners te laten varen.

Zoo gijlieden meent dat hetgeen ik alhier voorgesteld heb omtrent uwe bediening, te zwaar zoude wegen, en begeert dat de plichten ook door anderen gedeeld worden, heb ik er niets tegen dat andere mannen gekozen worden om nevens ulieden het werk te verrichten, mits dat zij gewillig zijn het ouderlingsambt zoo te behartigen als ik te kennen gegeven heb dat hetzelve, mijns inziens, behoort aangenomen te zijn.

Ik gevoel, geliefde broeders, dat de last welke ik ulieden opleg, zwaar schijnt; doch gedenk dat God machtig is Zijne genade overvloedig te schenken en ulieden dus te bekrachten tot zulk eenen arbeid, ja,

tot nog zwaarderen. Tijd en overleg hebt gijlieden er toe noodig dit alles ten uitvoer te brengen, maar gedenkt dat de Heer ulieden overvloedig vergoeden kan en wil hetgeen in Zijnen dienst en ter eere Zijns Naams besteed wordt, en weest verzekerd uw loon zal u geenszins onthouden worden. Terwijl gijlieden aan de zielen van anderen arbeidt, zullen de uwen niet onvruchtbaar blijven; door uwe pogingen anderen op te wekken en te versterken, zal het genadeleven in uzelven toenemen, en daar gijlieden deelneemt aan den arbeid, zoo zult gijlieden ook deel hebben aan de heerlijke belooning, welke getrouwe dienaren zullen ontvangen wanneer "de overste Herder verschenen zal zijn" (1 Pet. 5: 4). De wijsheid dezer wereld is dwaasheid bij God, doch zij die wijs geweest zijn om zielen te vangen, zullen blinken gelijk de sterren, ja zij zullen in eeuwigheid blinken gelijk de Zon in het koninkrijk des Vaders (Spr. 11: 30, Dan. 12: 3). Daarom opschortende de lendenen uws verstands, behartigt met ijver en kracht het ambt waartoe gij geroepen zijt, zóó wakende over eigen hart en wandel, dat gijlieden steeds vaardig en moedig moogt zijn in het werk des Heeren. God de Heere schenke ulieden Zijne tegenwoordigheid en zegen; Zijn raad zij ulieden nabij om u te bestieren, Zijne genade om u te verkwikken, Zijne kracht om u te versterken. Weest verzekerd dat, gelijk ik staat maak op ulieder gebeden voor mij en de gemeente, wij ook uwer gedenken voor den troon der genade.

Zoo doet vooral, geliefde vrienden, uw zeer liefhebbende broeder en medearbeider, en om Jezus wille uw getrouwe dienaar,

P. DODDRIDGE.

XI.

De Voorbidding der gemeente voor den Kerkeraad.

Van de gemeente moet er een gedurig gebed tot God voor onze Kerkeraadsleden gedaan worden. Met de leeraren als voorzitters maken zij onze verschillende kerkeraden uit. Er bestaat dus het innigste verband tusschen Predikanten en Kerkeraadsleden, en elke kerkeraad is een band—een broederband, een liefde-band, en elke kerkeraad behoort een band van licht en leven te zijn. Wij hooren in den laatsten tijd veel van elektrische banden. Agenten gaan rond om deze banden te verkoopen, en alzoo, naar zij voorgeven, gezondheid onder de menschen te verspreiden. Elke kerkeraad behoort, op geestelijk gebied, zulk een elektrische band te zijn, die gezondheid, kracht en leven in de gemeente aanbrengt.

Tot de kerkeraadsleden behooren allereerst *de ouderlingen*. Zij zijn *regeerende* ouderlingen, terwijl predikanten *leerende* ouderlingen zijn, die meer bepaald geroepen zijn Gods Woord te verkondigen. Al te veel zijn predikanten genoodzaakt het werk van de regeerende ouderlingen te doen, ten koste van hun eigen werk. Ouderlingen worden in het N. Testament ook "opzieners" genoemd. Hun roeping is, derhalve de gemeente te regeeren, opzicht over de gemeente te houden, toe te zien, dat de goede orde in de gemeente bewaard wordt. Zij moeten vermanen, bestraffen en ook vertroosten en bemoedigen. Heerlijk is dus de roeping van den ouderling, maar ook gewichtig en verantwoordelijk. Hoeveel nut kan hij niet doen.

Tot hoe groote zegen kan hij niet zijn. Maar ook, hoe veel kwaad kan hij niet doen.

En dan zijn er *de diakenen.* Zij zijn geroepen, meer bepaald om voor de stoffelijke, de geldelijke, belangen der gemeente te zorgen. Ook hun arbeid is gewichtig, en menigmaal moeilijk. Ook zij moeten in de vervulling van hunne plichten ondervinden, dat hun weg niet altijd bezaaid is met bloemen. Menigmaal moeten zij over doornen gaan, die de voetzolen doorboren. Ook de diaken kan tot veel zegen zijn in de gemeente. Terwijl hij het stoffelijke behartigt, kan hij in het geestelijke veel nut stichten. Ook hij kan een lichtpunt wezen in de gemeente. Denk maar aan de diakenen Stefanus en Filippus in de eerste gemeente.

Kerkeraadsleden hebben de voorbidding van gemeenteleden noodig, en bij de vervulling van hun plichten moeten zij op die voorbidding kunnen rekenen. Wordt er wel genoeg voor onze kerkeraadsleden gebeden? Men hoort soms nog iemand bidden voor den predikant, maar heel zelden verneemt men een gebed voor den kerkeraad. Is het niet daaraan te wijten, dat er niet meer die achting, die waardeering, die liefde voor kerkeraadsleden bestaan, die vroeger gevonden werd en die Gods Woord eischt?

De Heere geve dat de gemeente meer hare roeping moge verstaan tegenover hare kerkeraadsleden.

XII.

De Roeping van den Kerkeraad om te waken over de plaats die Gods Woord inneemt in de Gemeente.

DOOR DR. A. MURRAY.

Er is velerlei werk dat door de Kerkeraads leden gedaan kan worden. Door Zondagscholen, en biduren, en Strevers Vereenigingen, en huisbezoek heeft menige Broeder grooten zegen gesticht. Maar daar is vooral één groot hoofdwerk, waarbij ik de aandacht wensch te bepalen. De nood die daartoe roept is zeer dringend; het werk dat gedaan moet worden is zeer eenvoudig, en de zegen die daardoor kan gesticht worden, is zeer groot. Luister terwijl ik u in eenige korte stellingen ga spreken over

DE PLAATS DIE DE BIJBEL MOET INNEMEN IN ONS CHRISTELIJK LEVEN.

I. Gods woord is het geestelijk voedsel van het Christelijk leven. De Christen kan niet groeien als hij niet weet hoe de Bijbel te gebruiken en zijne ziel daardoor te sterken. Er zijn vele Christenen, zwak en onervaren die niet weten hoe de Bijbel met vrucht te lezen. En er zijn veel anderen die er iets van weten, maar in het gebruik van het Woord zeer ontrouw zijn.

2. *Er kan voor een leeraar en kerkeraad geen gewichtiger vraag zijn dan hoe zij in de gemeente het persoonlijk gebruik van Gods Woord bevorderen kunnen.*

De duizenden van onze leden die ver van een Kerk wonen, en door armoede er zeer zelden of in het geheel niet komen, moeten geholpen en geleerd worden hoe zij met lust en blijdschap het Woord als hunne dagglijksche spijze kunnen genieten.

3. *De moeielijkheden aan dit werk verbonden zijn velen.* Om de kennis te geven die noodig is, om de menschen op te wekken om door eigen inspanning goed te leeren lezen, en de lust op te wekken om daarin te volharden, is geen gemakkelijke zaak. En toch is het werk niet onmogelijk, en uiterst noodzakelijk. Wij kunnen er zeker op rekenen dat dit werk, van zwakke Christenen met het woord van den Vader bekend te maken, een werk is waarop de Vader in liefde zal neder zien, en Zijn zegen zeker geven. *Het geloof in God zal, met gebed alle moeielijkheden overwinnen.*

4. *De Bijbelkring is de school waarin dit werk geleerd kan worden.* In zulk een Bijbelkring komt men elke week een uur te samen met zes of acht menschen. De voorganger is iemand die eenige kennis van Gods Woord heeft. Al is hij niet bijzonder geleerd, als hij maar kennis heeft aan de genade van God, of een ernstige begeerte heeft als een zoeker om zelf den Heer in het Woord te vinden, dan kan hij het gezelschap leiden. Hij begint met zes of zeven menschen in zijne buurt te vragen of zij niet willen samen komen om Gods Woord te lezen. Men bepaalt een uur op een Zondag of een weekdag. Men zoekt alles in den geest van ootmoed en liefde te doen. Door den omgang met elkander zullen de onkundigen moed en lust krijgen om getrouw te komen. In den loop van een korten tijd zal men verwonderd wezen hoe veel belangstelling wordt opgewekt.

5. Maar waar zal men altijd een voorganger vinden? *Men rekene op de Kerkeraadsleden om in de bresse te treden,* en zich tot dit werk voor den Heer aan te bieden. Wij hebben in ons land eenige duizenden van Kerkeraads en oud-Kerkeraadsleden, uitgezochten in elke gemeente, die afgezonderd zijn om voor den Heer te werken. Wij houden ons vast verzekerd, dat menigeen, als hij slechts een begin maakt, zich verwonderen zal over de hulp die de Heere hem verleent, en de zegen die hij er zelf van ondervindt. Meer dan een predikant zal bevreesd zijn dat de Bijbelkring hem meer werk zal opleggen. Indien hij recht inziet, van welk gewicht de zaak is, welke zegen er in opgesloten is, en hoe dat het eenig middel is om de zielen te bereiken, dan zal hij voor het eerste begin van het werk niet vreezen; hij zal een dubbele loon krijgen in de opwekking van de verborgene krachten in de gemeente.

6. Er is nog iets dat genoemd moet worden. Het is niet alleen dat de Bijbelkring tot gezamentlijke Bijbellezing opwekt, het doet een nog grooter werk. De gedeelten van Gods Woord die in de Bijbelkring besproken worden, moeten elken dag te huis worden gelezen. Zoo onmisbaar als het is dat wij ons brood *alle dag* eten is het ook dat wij Gods Woord als onze hemelsche spijze, alle dag gebruiken. De gedachte aan de Bijbellezing moedigt iemand aan om om zich voor te bereiden. Wij kunnen de waarde van het gebruik om alle dag te lezen niet te hoog op prijs stellen. Op zich zelf geeft het niet de zaligheid. Maar het brengt den mensch toch in aanraking met dat Woord dat hem zalig kan maken. Laat de leeraren en kerkeraden erover peinzen *of het niet onmisbaar is tot de vordering in het geestelijk leven dat Gods Woord alle*

dag wordt gelezen. En laat hen dan zeggen of zij van eenig middel weten om dit zoo gewenschte doel te bereiken als de Bijbelkring.

7. Wat betreft de onderwerpen voor den Bijbelkring zou men kunnen nemen de onderwerpen uit het Nieuwe Testament zooals die opgegeven zijn in de Almanak van de B. en B. Vereeniging. Of men zou ook met éên van de Evangelies kunnen beginnen en een of twee kapittels opgeven, elke keer, zoodat men tien of twaalf verzen voor elken dag te lezen heeft. Bij de weeklijkse samenkomst leest men een of ander stuk uit die kapittels. Elk een moet zijn Testament hebben en elkeen moet aangemoedigd worden om op zijn beurt een vers te lezen. De voorganger doet dan eenige vragen omtrent wät gelezen is. Hij hoort of iemand van de leden ook vragen te doen heeft Als men eerst de geschiedenis besproken heeft dan komt men om te letten op het toepasselijk gebruik dat ervan gemaakt wordt. Men heeft alzoo de gelegenheid om te spreken over den Heer, en Zijne genade en wat Hij van ons hebben wil van de erkentenis van onze zonde en onze behoefte aan Hem, van het geloof en van de zekerheid dat Hij ons lief heeft en zegenen wil. *En zoo wordt de Bijbelkring de plaats waar de Heer onder ons inkomt, als wij met Zijn Woord bezig zijn in alle eenvoudigheid, en ons Zijn zegen geeft.*

8. Het spreekt vanzelf dat er aan het einde ook tijd wordt gegeven tot gebed, waarin men zijn hart uitstort omtrent het woord dat gelezen is, en genade vraagt om daarnaar te leven. Vele zwakken die in de grooten bidstond nooit de mond opendoen, zullen geholpen worden om hun hart voor den Heer uit te storten. In

den omgang der liefde worden harten geopend die anders nooit den moed hadden om voor anderen te bidden. Zoo leert men in den Bijbelkring het woord te verstaan van een bekeerde heiden: "*Ik lees het Woord: ik hoor wat God met mij spreekt; ik bid: God hoort wat ik met Hem spreek.*"

Ik schrijf onder den diepen indruk dat indien een leeraar met zijn kerkeraad deze dingen zou bespreken, en op God wachten om hun Zijn wil daaromtrent bekend te maken, dat er meer dan eene gemeente is waarin door de Bijbelkringen rijken zegen zou gesticht worden. Ik neem de vrijheid om de hoofdpunten nog eens uit te spreken. Als men van punt tot punt zou gaan en antwoord geven op wat voorgesteld wordt, dan meen ik dat men geleidelijk komen zal tot de overtuiging: De Bijbelkring is wenschelijk, en in vele gevallen, ook mogelijk.

Het punt van uitgang is: De dagelijksche lezing van Gods Woord met aandacht en gebed is onmisbaar voor het geestelijk leven. Hoe veel duizenden huisgezinnen zijn er in ons volk waar zulks niet plaats vindt, niet enkel uit onverschilligheid, maar omdat men nooit geleerd heeft om de waarde daarvan te weten.

HET IS DE ROEPING VAN DEN KERKERAAD OM TE WAKEN OVER DE PLAATS DIE GODS WOORD INNEEMT IN DE GEMEENTE.

Bijbelkringen kunnen een heerlijk genade middel worden om zwakke Christenen te leeren hoe zij met den Bijbel moeten omgaan. Mannen en vrouwen die de geschiktheid hebben voor dit werk moeten aangemoedigd worden om Bijbelkringen rondom zich bijeen te brengen.

XIII.

De Invloed van Ouderling Sterkman.

(Een Verhaal uit 't Engelsch).

De nieuwe leeraar was zeer populair. Daar was eene heele opschudding in de stad. De Kerkeraad wenschte zichzelven met zijne keuze geluk. 'T is heel waar ou Vader David was niet heel tevreden. Ds. X. versierde beide zijn persoon en zijne preeken naar de laatste mode. Zijn snijder was een eersteklas kleêrmaker, en hij een eersteklas preekmaker.

Elke preek geleek op een prachtige tuin met geregelde akkertjes, paadjes en fraaie bloemen, maar er was niets natuurlijks in. Des menschen handenwerk was meer blijkbaar dan het werk van God.

Nogtans, hij was populair. De plaatselijke nieuwsbladen gaven volledige rapporten van zijne preeken, en wenschten de gemeente geluk met haren nieuwen leerar.

Het werd elders opgemerkt echter dat Ouderling Elias Sterkman stiller was dan vroeger, en dikwijls was er een bedroefden trek op zijn gelaat. Wanneer iemand vroeg wat hij van den nieuwen leeraar dacht, was zijn antwoord:

" Moet mij niet vragen, ik heb opgegeven te beoordeelen en bid meer. De troon der genade zal mij meer helpen dan de stoel van den beoordeelaar."

Niet dat Elias iets achteruitgegaan was in zijn respekt voor den leeraar, of in zijne dienstvaardigheid. Niemand in de gemeente was zoo gereed om hem met kar en paarden, als anderszins te helpen. Of niemand

heette den leeraar meer hartelijk welkom in zijn huis.

Nogtans bemerkte een ieder dat Elias niet zoo opgenomen was met den nieuwen leeraar als met den ouden.

In de biduren worstelde hij meer ernstig dan ooit voor zijn leeraar, dat hij kracht van boven mocht ontvangen, en in de binnenkamer desgelijks.

"Elias," zeide zijn vrouw, "je zal vermoeid worden van al dat bidden."

"Kom, vrouw," antwoordde hij, "je bent een Jobstrooster. Ik heb de deur nog niet open, en moet aanhouden te kloppen. Ik moet vederen zetten aan de pijlen van den leeraar."

"Hoe bedoelt je?" vroeg zij.

"Kijk eens hier, een pijl zonder eene veder kan niet rechtuit gaan. Door mijne gebeden, en de uwe, moeten wij vederen vastmaken aan de pijlen van onzen predikant, zoodat hij *in het hart kan schieten.*"

Elias was een aandachtig hoorder onder de prediking van Ds. X. Hij geloofde dat hij tot grooten zegen kon zijn voor de kerk, en tot redding van zondaars, als hij meer van de kracht des Heiligen Geestes had. Doch terwijl er veel geestdrift en ernst was ontbrak het aan de "zalving van den Heilige." Elias was zeer bekommerd over de zaak en besloot eindelijk met den leeraar daarover te spreken.

Na veel gebed dat hij wijsheid mocht ontvangen om met liefde en voorzichtigheid te spreken, en geen aantstoot te geven, ging hij naar de pastorie, en vond den predikant in zijne studeerkamer.

"Goeden morgen, mijnheer," zeide Elias, "vergeef het dat ik van uwen kostbaren tijd gebruik, maar er

is iets op mijn hart, en ik kan geen rust vinden totdat ik met u gesproken heb."

"En wat is het, Mijnheer Sterkman" vroeg de leeraar.

Op dat oogenblik deed Elias even als Nehemia voor den Persischen koning: "zoo bad ik den Heere des Hemels." In de kracht van een antwoord van boven zeide hij:

"Ik heb voor u gebeden, mijnheer, van uwe komst alhier, dat God u mocht geven wat Paulus verlangde, dat God u 'de deur des Woords opene.' Ik heb mijn best gedaan de deur open te krijgen, en dacht dat zoo ge dit ook deed de deur des te spoediger open zou gaan."

"Ik dank u zeer," zeide de leeraar, "dat ge voor mij bidt. Ik hoop dat ge dit altijd doen zult. Maar wat scheelt er, zijn mijn preeken te kort?'

"Neen, mijnheer," antwoordde Elias, "goede melk heeft geen water daarbij noodig, en een goed stuk vleesch moet niet te veel gebraden worden. Door te lang korrel te houden schiet men soms mis."

"Klaagt gij dan over mijne taal?" vroeg de leeraar.

"Ook niet," zeide Elias, "ik heb geen fout te vinden met de woorden die ge gebruikt."

"Is het dan de gedachten, Mijnheer Sterkman. Beschouwt ge mij te zwak om over Goddelijke zaken te handelen?"

"Neen, mijnheer, ik ben zeker dat ge moeite genoeg doet om ons weldoordachte preeken te geven."

"Wat is het dan dat ge de deur voor mij wilt doen openen?"

" Het is dat God u de deur des Woords opene om te spreken in de kracht des Heiligen Geestes," antwoordde Elias. " Ge komt in de preekstoel met goed brandhout en ge pakt het alles netjes op een, overvloed van gras, splinters, hout, maar vergeef het, mijnheer, dat ik het zeg, gij krijgt ze nooit aan brand, en daar komt geene hitte uit. Dunkt u niet dat men zooveel moet zoeken naar 't vuur als naar 't brandhout? Het hout zal net zoo goed branden al is het weinig minder geschaafd en bewerkt. *U ontbreekt alleen het vuur, mijnheer, alleen het vuur.*"

" Bent u zeker," vroeg Ds. X, " dat u mij recht beoordeelt door te denken dat mijne prediking zonder vuur is? Dunkt u niet dat een welvoorbereide preek in zichzelf een vuur is?"

" Ja, mijnheer, *maar als de preek zonder vuur voorbereid is?*"

" Misschien noemt ge opwektheid van gevoelen en opgewondenheid *vuur?*" merkte de leeraar aan, " Ik geloof dat de weg naar het hart door 't verstand gaat."

" Zeker," zeide Elias, " Maar hoe kunt ge een weg tot het hart vinden zonder dien te branden? Ge weet dat het verstand allerlei soorten van hinderpalen in den weg plaatst; ongeloof, hoogmoed, ijdelheid, wereldsgezindheid; deze allen wilt gij met fijne handschoenen opzijde zetten. Misschien verbreekt ge 't ongeloof, dan staat de hoogmoed in zijne plaats. Steek het vuur in en ge zult spoedig een pad hebben, het vuur zal een pad doorbranden."

" Zeg mij dan," hernam de leeraar, " wat verstaat ge door eene preek vol vuur, en zonder het vuur des Geestes. Waar ligt het onderscheid?"

"Dit is het onderscheid. Een man zonder vuur predikt; ik zie hem en hoor zijne stem. Misschien is het als een prachtig stuk muziek, maar daar is het einde. Hij komt niet nader bij mij, hij preekt van verre, en ik luister van verre. Maar is het vuur daar dan komen wij nader bij elkaar, de prediker grijpt mij in zijne armen, als het ware, en ik gevoel zijn adem op mijn voorhoofd, ik bemerk de klopping van zijn hart, onze zielen raken aan elkaar en beide worden versterkt. Ge ziet, 't vuur is het leven. 't Is het leven, en het geeft leven."

"Maar denkt ge werkelijk," vroeg Ds. X. "dat eene weldoordachte, levendige preek krachteloos is zonder vuur?"

"Ja, mijnheer," zeide Elias, "Ge kunt eene preek maken als eene machine, prachtig aan elkaar gezet, met water en brandhout, maar geene kracht gaat ervan uit, en waarom? Omdat er geen vuur is. Maar brengt het vuur en spoedig hebt ge stoom, en werk. Zonder vuur is uwe prachtige machine zoo hulpeloos als eene koude koffieketel. Zoo ook de schoonste preek zonder de zalving des Heiligen Geestes. Gij verstaat mij, mijnheer, God wil geene zwakke preeken hebben, en de menschen willen ze ook niet hebben. Hoe meer gij in uwe preeken zet hoemeer brandhout er is, maar om 's menschen gedachten te prediken zonder het Goddelijk vuur is permantigheid."

Dit gesprek maakte een indruk op den leeraar. Hij bemerkte dat ouderling Elias een eerlijk en godvruchtige man was. Hij dankte hem voor zijn bezoek, en beloofde daarover verder na te denken.

Elias vroeg om toegelaten te worden te bidden, en hij heeft dan ook gebeden, totdat het studeerkamertje

warm was van 't vuur waarover zij gesproken hadden. Hij vertrok toen, maar betwijfelde het of zijn gesprek eenig indruk gemaakt had op den leeraar.

Nadat hij uit was zat Ds. X. een geruimen tijd stil, met gevouwene armen, zijn hoofd op de borst, de oogen gesloten, geheel in gedachte verzonken. Daarna keerde hij zich tot de half geschreven preek waar hij aan bezig was toen Elias inkwam, en schreef daaronder: *U ontbreekt niets dan 't vuur, niets dan 't vuur.* Daarna viel hij op zijne knieën, met de preek voor zich en weende totdat de half geschrevene preek doornat was met zijne tranen, snikkende keer op keer: Heere Jezus, mij ontbreekt niets dan het vuur, niets dan het vuur.

XIV.

Eene Week in het Leven van Diaken Emmons.

De Nachtmaalsdienst was geëindigd in de gemeente te S———, en men maakte zich gereed om den zegen te ontvangen. Maar de leeraar, in plaats van den zegen uittespreken, stond stil en zag om zich heen.

Hij was een ernstige prediker en een ijverige herder, maar alles was dood en koud in zijn gemeente, en somtijds dacht hij dat niets dan de bazuin van den Engel Gabriel de onverschilligheid zou kunnen verdrijven. Maar nu had hij iets anders in de gedachte. Hij had er lang over gepeinsd en eindelijk besloten om het volgende voor te stellen:—

"Lieve vrienden," zoo sprak hij, "gij weet dat ik geen kennis gegeven heb dat deze de week des gebeds is en nu wil ik u vragen om, liever dan eene week des gebeds, eene week der *beoefening* te houden, dat wil zeggen, laat ons allen trachten om op elken dag van de week dat in beoefening te brengen in ons dagelijksch leven waarvoor wij gewoonlijk op dien dag bidden. Bijvoorbeeld: Maandag is de biddag voor *matigheid*. Laat ons op dien dag matig zijn in woord en daad. Vooral indien er eenige zwakheid is waaraan wij gaarne toegeven. Dinsdag bidden wij voor *Zondagsscholen*. Gij die onderwijzers zijt, bezoekt uwe Zondagsschool kinderen. Woensdag denken wij aan *de gemeenschap der heiligen*. Laat ons dien dag met onze buren en anderen die gemeenschap in beoefening brengen. Donderdag is de dag waarop wij voor *ons*

huisgezin bidden. Laat ons dan zien om voor ons huisgezin op dien dag te zijn wat de Heer voor Zijn huisgezin de kerk is, en niet zoo zeer denken aan de plichten van kinderen en bedienden, maar aan die van ouders en meesters. Vrijdag bidden wij voor *de kerk*. Laat ons Vrijdag zoo leven als wij denken dat Christus in onze plaats zou geleefd hebben, en op Zaterdag als wij voor *de heidenen* bidden moet elkeen zien of er niet onbearbeide heidenen in zijne eigene buurt zijn, voor wie hij zendeling zijn kan. Dan komen wij Zaterdag avond bij elkander en kiezen eenen van de broeders om ons zijne ondervinding, in de week opgedaan, mede te deelen. Ik verzoek allen die voor dit plan zijn om op te staan."

Allen stonden op, behalve de oude Amos Tucker. Het kon op elk aangezicht gezien worden dat men er meê ten volle ingenomen was en met blijdschap en opgeruimdheid ging men uiteen.

Zaterdag avond was men in de kerk, maar de opgeruimdheid was van de aangezichten geweken, dit had de leeraar ook verwacht. Men ging tot stemmen over, en na de stemmen geteld waren, zeide de leeraar: " Diaken Emmons, de meeste stemmen zijn op u gevallen."

" Dit spijt mij," zeide hij, " ik heb geen bemoedigend verslag om u voor te leggen." " Wij zijn hier niet om een bemoedigend verslag te hooren," zei de leeraar, " maar slechts de waarheid. Wat is uwe ondervinding, in de laatste week opgedaan?"

Diaken Emmons, een kort man, met een vriendelijk gezicht en grijs haar, had een winkel op het dorp en was bekend als een eerlijke en oprechte man.

" Wel, broeders," begon hij, " ik weet niet waarom

ik niet alles zal vertellen. Ik schaam mij over wat ik in de laatste zes dagen van mijzelven ontdekt heb. Maar ik zal niets terughouden. Maandag moest ik beginnen met matigheid. Ik houd verbazend veel van koffie; maar het doet mijn lichaam veel kwaad. O! het smaakt mij toch zoo goed; maar ik weet dat ik het niet moet drinken, want het maakt mij, wat anderen zenuwachtig, maar wat ik nukkerig noem, en voordat het avond is kan mijn huisgezin geen vriendelijk woord uit mij krijgen. Ik kan u zeggen het was zwaar om mijn kop koffie niet te drinken, de zelfverloochening scheen mij te groot, maar toch heb ik het gelaten en nu kan ik medelijden gevoelen met den dronkaard.

"Nu komt de etenstijd en er was een nieuwe strijd. Ik houd zooveel van pastei. Bij ons heeft men soms driemaal op een dag pastei en de dokter heeft mij keer op keer gezegd dat ik het volstrekt niet eten moet. Juist dien morgen had ik gelezen dat mijn lichaam een tempel des Heiligen Geestes is en ik wist dat het verkeerd was om dat lichaam ziek te maken door pastei; maar ik kon het toch niet helpen, en tegen mijn geweten aan at ik er een stuk van. Geloof mij, mijn geweten heeft mij dat laten hooren, en nooit zal ik meer lichtzinnig over eenen dronkaard spreken. Dien dag heb ik dus gefaald, maar ook geleerd, wat ik nooit te voren geweten had."

'Dinsdag ging ik om mijn Bijbelklas op te zoeken. Om de waarheid te zeggen zij zijn in den laatsten tijd wat ongeregeld geweest, maar ik had geen tijd om ze op te zoeken. Alles kan ik niet verhalen, maar toen ik bij een kwam die al eenen geruimen tijd krank was en zijn blijdschap zag toen ik hem bezocht, was het mij of ik nu eerst verstond: 'Voor zooveel gij dit een van deze minsten niet gedaan hebt, zoo hebt gij het

Mij ook niet gedaan.' Bij een ander huis kwam ik en daar zei de oude moeder: 'Mijn zoon heeft al gezegd dat indien menschen in beoefening brengen wat zij prediken dan hadt gij hem al lang opgezocht; maar hij denkt dat gij de geringe menschen minacht.' Broeders, ik zeg u, het werk van dien dag heeft mij goed gedaan en ik heb nu maar een lagen dunk van Josia Emmons en ik heb meer van Gods wijsheid geleerd dan te voren in al de Zondagen van de maand.

"Nu kwam Woensdag, de dag om de gemeenschap der heiligen te beoefenen. Ik dacht: O! dit is nu heerlijk en ik was heel in mijn schik met mijzelven toen ik in den voormiddag al mijne buren ging bezoeken; maar toen ik om twaalf uur tehuis kwam en mijne vrouw zeide: 'De os van Amos Tucker is in onzen tuin geweest en heeft een groot deel van de heining omgeworpen,' toen rees de oude Adam op. Die os breekt al wie weet hoelang in mijn tuin, en vernielt al mijne jonge boomen. Geloof mij, ik had toen niet heel veel broederliefde voor Amos Tucker; ik liep naar zijn huis, en of ik het hem niet warm gaf! Toen ik klaar had zeide hij: 'Is deze niet de dag voor de beoefening van de gemeenschap der heiligen, diaken Emmons?' Ik had liever een slag in het gezicht van hem gekregen dan dat woord, en ik had mij gaarne achter de deur verborgen. Nu zag ik hoe een belijder ik jaren lang geweest ben. Geen enkelen dag kon ik mijn tong en humeur in toom houden."

"Broeders," zei hier een gebroken stem, "laat mij zeggen wat daar verder gebeurd is. Josia Emmons vroeg mij dadelijk om vergiffenis en zeide dat het niet de schuld van zijn godsdienst, maar zijn eigen was. Ik acht hem nu hooger dan ooit. Van nu af zal ik

trachten een ander leven te leiden en wat mij hiertoe bewoog, was de schuldbelijdenis van dezen Christen," en Amos Tucker boog zijn hoofd voorover op zijn handen.

Diaken Emmons hervatte nu zijn verhaal: "Donderdag morgen, toen ik het vuur moest opmaken, had de jongen vergeten om hout in te brengen. Ik opende mijn mond om het hem te geven, maar meteen dacht ik: 'Heden bidden voor ons huisgezin' en ik zweeg stil. Ik ging het hout halen en toen het vuur brandde riep ik mijne vrouw.

"O! Josia, ik heb zulk een hoofdpijn."

Ik was op het punt om te zeggen dat vrouwen maar altijd klagen, maar één tekst schoot mij te binnen, en ik zeide op zeer vriendelijken toon, blijf maar in bed, wij zullen wel klaar komen.

"Zij keerde zich om en zag mij aan op eene wijze die mij het hart doorboorde. Daar was mijne vrouw, die meer dan twintig jaren voor mij gewerkt had, geheel verbasad omdat ik haar zoo vriendelijk toesprak Maar dit was nog niets bij wat ik later ondervond. Ik ging de trappen af toen ik het volgende gesprek tusschen twee mijner kinderen hoorde:—

"'Emma, ik geloof pa gaat sterven.'

"'Wat zegt gij daar Josia?'

"'Welnu, hij is van daag zoo vriendelijk en zoo goed dat ik niet geloof dat hij lang bij ons zal blijven.'

'Ik zeg u broeders, ik zat op de trappen neder en weende. Het was alsof de Heer Petrus aanzag. Schaamte bedekte mijn aangezicht want hier waren mijne eigen kinderen verbaasd wegens mijne vriendelijkheid. Ik had ze getrouw vermaand en bestraft en veel voor hen gebeden, maar niet gedacht dat ik altijd

vriendelijk moest zijn, ja ik was dikwijls zoo onvriendelijk dat zij het niet verstaan konden waarom ik nu anders was. Ik vond meer omtrent Josia Emmons uit dan mij aangenaam was.

" Vrijdag ochtend kwam de vrouw van Rechter Herricks in mijn winkel om gordijnen te koopen. Ik had een paar fraaie, maar met eenige kleine slechte plekken er in, die zij echter niet bemerkte. Zij kocht de gordijnen en ik rolde ze voor haar op. Maar terwijl ik hiermeê bezig was, dacht ik aan wat onze leeraar gezegd had omtrent het handelen zooals Christus in onze plaats zou gehandeld hebben. O! ik werd zoo rood als een biet en beefde. Ik, een deurwachter in het huis mijns Gods, bezig om eene vrouw te bedriegen! Het zweet tapte mij af. 'Mevrouw Herricks' zeide ik, 'ik zie er is een fout aan de gordijnen.'

" Natuurlijk nam zij ze niet, maar waar ik teleurgesteld over was, was dit dat ik zulke dingen tevoren gedaan had en al dien tijd gebeden om gelijk Jezus te zijn. Ik zonk nog dieper in mijne eigene oogen dien Donderdag. Het is mij 'schrikkelijk' zwaar om als een Christen te leven, omdat ik er niet gewoon aan ben en ik behoor het te zijn.

" Van morgen gevoelde ik wat meer opgeruimd. Ik moest zendingwerk gaan doen, en het is toch veel gemakkelijker om aan anderen te gaan prediken dan om zelf te doen wat men predikt. Ik ging rechuit naar oude juffrouw Vedder, 'Goeden morgen juffrouw Vedder' zei ik, maar kon niet verder komen. Eindelijk kwam dit toch uit: 'Wij zien u nooit in de kerk juffrouw Vedder.'

" 'Neen' zeide zij, 'Ik blijf tehuis en bemoei mij met mijne eigene zaken.'

" ' Maar het zou ons toch aangenaam zijn ' hernam ik, ' om u somtijds in de kerk te zien.'

" ' Kijk hier, diaken Emmons,' schreeuwde zij, ' Ik woon hier naast u vijftien jaren en gij weet dat ik nooit naar de kerk ga en dat wij een goddelooze boel zijn. Nu wil ik weten waarom gij *van daag* hier komt en van kerkgaan spreekt? Ik zal gaan of niet, zoo als ik verkies! maak dat gij wegkomt.'

" Zij greep naar een bezemstok, maar dat was niet noodig, hare woorden waren voor mij genoeg. Ik had haar noch hare kinderen ooit een woord over hunne eigene belangen toegesproken in al die vijftien jaren.

" Ik ging naar een ander huis van denzelfden aard, en daar moest ik ook hooren dat ik in al die jaren nooit een vinger verroerd had om ze te helpen. Ik had niet den moed om verder te gaan, maar keerde huis waarts en hier ben ik nu. Ik ben gewogen en te licht bevonden. God wees mij zondaar genadig!"

Hij ging zitten en boog zijn hoofd, en menig hoofd was met het zijne gebogen. Het was duidelijk dat ook anderen eene dergelijke ondervinding hadden opgedaan. En toen bad de leeraar zooals hij nog nooit gebeden had, ook zijn hart was aan brand. Dit was het begin van een jaar van cnuitsprekelijken zegen te S——— en nu is men van plan om in het volgende jaar niet alleen een week des gebeds, maar ook eene week der beoefening te heuden.

XV.

Kerkeraads-Biduren en Conferenties.

In vele gemeenten onzer Kerk worden er geregeld Kerkeraads-biduren en in verband met ettelijke Ringen van tijd tot tijd Kerkeraads-Conferenties gehouden. Zulke broederlijke samenkomsten voor gebed en bespreking zijn zeer aan te bevelen. Zij toch bieden leeraren, ouderlingen en diakenen schoone gelegenheden aan om elkander aan te wakkeren tot vuriger gebed, tot grooter geloof, tot een heiliger wandel en tot meerderen ijver in het werk des Heeren—alsook om menig gewichtig en moeilijk vraagstuk in verband met Kerkelijke aangelegenheden te bespreken en met Gods hulp en zegen op te lossen.

Wij laten hieronder volgen eenige reeksen van onderwerpen die bij dergelijke Conferenties op verschillende plaatsen behandeld zijn geworden. Ze kunnen dienstig zijn voor stille overdenking in de binnenkamer of voor bespreking op nog te houden samenkomsten voor gebed en Conferentie.

A.

ONDERWERP: De roeping, arbeid en bekwaammaking van den Kerkeraad.

I. *De kiezing en de roeping van het kerkeraadslid.*

(a) Door menschen gekozen, wie moet men kiezen en hoe?

(b) Door God geroepen (goddelijke sanctie) tot een heilig werk.

(c) Door God toegerust (de genade en liefde Gods in 't hart).

(d) Aan God en Zijn dienst toegewijd (tijd voor Gods werk, persoonlijke zelfopoffering en zelfverloochening).

II. *De bearbeiding der gemeente door den kerkeraad.*

(a) De invloed van een godzaligen en voorbeeldigen wandel in de gemeente als levend lid van de Kerk, de samenleving (onderling verkeer) en de Staat (politiek).

(b) Zijn belangstelling, ijver en zelfopoffering voor de zaak en het werk des Heeren in de gemeente (geestelijke arbeid, huisbezoek, armen, zending, liefdegaven) en daarbuiten een warme zendingsvriend, belangstelling opwekken (Mannen en Vrouwen Zending Bond, enz.)

III. *De kerkeraad en de jeugd der gemeente.*

(a) De Zondagschool bezoeken, erin belangstellen, ervoor bidden.

(b) Andere vereenigingen tot bevordering van 't geestelijk leven—bidstonden, C.J.V., Bijbel-studiekringen, Christ. Stud. Ver., Strevers Ver., Catechisatieklas, enz.

(1) Het kerkeraadslid, een organiseerder en superintendent van christelijke werkzaamheden in zijn werk.

(2) Door een voorbeeldigen wandel en liefdearbeid, werken en leeren werken, beste talenten in zijn wijk gebruiken.

(3) In gedurige aanraking met zijn Heer en met elk zijner medearbeiders.

IV. *Bronnen van kracht.*

1. Gods Woord. De kerkeraad en de gemeente tegenover Gods Woord.

(a) De noodzakelijkheid van een grondige kennis van Gods Woord, het groote gebrek eraan en de oorzaken ervan.

(b) Hoe de grondige kennis en het vruchtbaar gebruik van Gods Woord te bevorderen in de gemeente.

(c) De zegen die eruit zal voortvloeien.

2. Het geloof in Jezus Christus (a) voor zaligheid; (b) voor sterkte.

3. Het gebed—het gebrekkige in ons eigen gebedsleven, de kracht des gebeds—het gebed en het werk des Heeren—de behoefte eraan tot gezegenden arbeid—de aankweeking ervan in de binnenkamer, 't gezin, de gemeente—het gebed en de wil Gods.

B.

ONDERWERP: "De bearbeiding der Gemeente door den Kerkeraad.

Tot de bearbeiding is noodig.

I. *Dat de Kerkraad zal bestaan uit Godvruchtige mannen—*

(1) Die zich van God geroepen gevoelen tot hun werk (goddelijke sanctie—volgens Formulier).

(2) Die de genade en liefde Gods in het hart hebben (christelijk gezag en invloed).

(3) Die, bij al de vele moeilijkheden van hun aardsch beroep, tijd zullen vinden geregeld hunne wijken te bezoeken en te bearbeiden (zelfopoffering en zelfverloochening).

II. *Dat de Kerkeraad, o.a., zich er op toeleggen zal: het persoonlijk gebruik van Gods Woord in de gemeente te bevorderen—*

(1) Door getrouw en met vrucht voor eigen huis Gods Woord te lezen en te onderzoeken, des morgens en des avonds (voorbeeld).

(2) Dit ook met liefde, wijsheid en volharding, in de gemeente, aan te moedigen en zien te bevorderen (woorden).

(3) Door minstens eens in de maand Gods Woord met een aantal leden samen te lezen, te bespreken en te bidden (daden).

III. *Dat de Kerkeraad een levend aandeel nemen zal in het oprichten en de instandhouding van Zondagscholen, Catechisatie Klassen, Jongelings Vereenigingen en Bidstonden.*

(1) Het Kerkeraadslid moet de organiseerder en superintendent zijn van de christelijke werkzaamheden in zijn wijk.

(2) Hij moet door een voorbeeldigen wandel en liefdearbeid weten de beste talenten en krachten in zijn wijk tot zich te trekken en te gebruiken,—werken en leeren werken.

(3) Hij moet, als de ziel van de werkzaamheden in zijn wijk, in aanraking blijven met zijn Heer en Meester boven hem en met elk zijner medearbeiders naast hem, en biddend en geloovig volharden totdat de Heere Jezus komt.

IV. *Dat het Kerkeraadslid iemand zij die*:

(1) De christelijke milddadigheid beoefent, die gaarne geeft voor de zaak des Heeren, die het werk der Kerk binnen en buiten 's lands gaarne ondersteunt en er naar streeft, door woord en voorbeeld, de gemeente op te voeden tot het blijmoedig geven voor 's Heeren zaak.

(2) Die zich de belangen der armen aantrekt (opheffing der armen).

ONDERWERP: "HET KERKERAADSLID EN ZIJN WERK IN DE GEMEENTE.

I "*Wat hij* (*Kerkeraadslid*) *zijn moet*":

(1) Verstandelijk ontwikkeld (Hand. 22: 3).
(2) Waarachtig bekeerd (Hand. 9: 1—6).
(3) Door Christus geleerd (Gal. I: 15—18).

II. "*Wat hij zijn moet*" (*vervolg*):

(1) Liefdevol en medelijdend (Rom. 12: 10).

(2) Ootmoedig en geduldig (Hand. 20: 19; Fil. 2: 3).

(3) Oprecht en standvastig (Hand. 23: 1).

(4) IJverig en getrouw (2 Kor. 11: 2).

(5) Geloovig en volhardend (2 Tim. 4: 7).

(6) Taktvol.

III. "*Wat hij Doen moet*";

(1) Christus verkondigen (Hand. 9. 15; Ef. 3: 8).

(2) Zielen winnen (2 Kor. 5: 11; Rom. 1: 16).

(3) Geloovigen opbouwen (2 Kor. 7: 1; Gal. 4: 19).

IV. *Wat zijn Moeilijkheden zijn":*

(1) Zijne roeping wordt betwijfeld (2 Kor.: 10).
(2)Dwalingen en twisten in de gemeente (1 Kor. 1: 11; 3:
(3) Ontrouw en afval van sommigen (2 Tim. 4. 10, 16).
(4) Vervolgingen (2 Kor. 11: 23—26).

V. *"Het Geheim van zijne kracht":*

(1) Zijne volkomen toegewijdheid (Fil. 1: 21a).
(2) De inwoning van Christus in zijn hart (Gal. 2: 20; 2 Kor. 12: 9, 10).
(3) Zijn gebedsleven (Hand. 22: 17; 1 Thes. 5: 17).
(4) Zijne stipte gehoorzaamheid aan de leiding des Heiligen Geestes. (Hand. 16: 7; Ef. 4. 30).
(5) Zijne Verwachting en Loon" (2 Tim. 4: 8).

D.

ONDERWERP: DE GODSVRUCHT, HET VOORBEELD ENZ. DES KERKEDIENAARS.

I.—*De Godsvrucht des Kerkedienaars:*

1. Waarachtige wedergeboorte.
2. Krachtig innerlijk geestelijk leven.
3. Innige omgang met God.

II.—*Het voorbeeld van den Kerkedienaar:*

1. Getrouw in Kerk en Biduur.
2. Een Zending Vriend.
3. Een Priester in 't huisgezin.
4. Godzalig in zijn wandel.

III.—*De werkkring des Kerkedienaars.*

1. De Gemeente.
2. Zijn buurt.
3. De Zondagschool.
4. C. J. en S. Vereenigingen.

IV. *De verhouding der Gemeente tot haar Kerkeraad.*

1. Zij moet hem erkennen en ondersteunen.
2. Zij moet hem liefhebben en voor hem bidden.

E.

ONDERWERP: Vereischten van Kerkeraadsleden.

I. *Het Kerkeraadslid* moet zijn:

1. Wedergeboren;
2. Vol des H. Geestes;
3. Van goede getuigenis.

II. *De Ouderling* moet:

1. Verstandig zijn;
2. Schriftkennis hebben;
3. Liefde tot zielen hebben.

III. *De Diaken* moet:

1. In kerkelijke zaken belang stellen;
2. Vooral de armen goed kennen;
3. Voor de armen een hart hebben.

IV. *Kerkeraad en "De Wereld"* moet:

1. Haar niet zoeken te behagen;
2. Haar zoeken tot heil te zijn;
3. Haar niet verachten.

V. *Kerkeraad en "De Gemeente"* moet:

1. Haar leiden meer dan volgen;
2. Over haar meer waken dan heerschen;
3. Hare zonde niet sparen maar in liefde bestraffen.

F.

ONDERWERP: Het Kerkeraadslid tegenover God, de Gemeente, de Wereld.

I. *Tegenover God.*

1. Zijn ambt door God verordend.
2. Hij zelf van God geroepen.
3. Persoonlijk aan God verantwoordelijk.

II. *Tegenover de Gemeente.*

1. Gods kinderen opbouwen (huisbezoek).
2. De onbekeerden tot Christus leiden (arbeid).
3. De kinderen der gemeente verzorgen (Zondagschool).
4. Waken tegen verkeerde invloeden (secten, enz.).

III. *Tegenover de Wereld.*

1. Zich wachten voor hare bezoedeling.
2. Zijn invloed laten gelden tegen hare macht.
3. De heidenwereld voor Christus helpen winnen

G.

ONDERWERP: Het Gebed. Jesaja 62: 6, 7.

I. *Bidt het Kerkeraadslid genoeg?* Jak 4: 2; Jes. 59: 16. Jes. 64: 7.

II. *Het Kerkeraadslid en de Binnenkamer.* Matt. 6: 16; Matt. 14: 21; Joh. 6: 15.

III. *Het Kerkearaadslid en het Huisaltaar.* Luk. 11: 13; 1 Tim. 3: 4, 5.

IV. *Het Kerkeraadslid als Voorbidder.* Jes. 62 : 6, 7; Ezech. 22: 30.

V. *Paulus als Voorbeeld van Gebed.* Hand. 9: 11; Col. 1: 3, 9, enz.

VI. *Hoe het Kerkeraadslid bidden* moet:

1. Met vergevensgezindheid. Mark. II. 25.
2. In Christus' naam. Joh. 14: 13, 14.
3. Met verstand. 1 Cor. 14: 15 enz.

VII. *Hoe het Kerkeraadslid bidden moet (voortgezet)*:

1. Geloovig. Mark. 11: 24; Mich. 7: 7; Jer. 32: 17, enz.
2. Aanhoudend. Luk. 18: 1; Hand. 1: 14.
3. Overvloediglijk. 1 Thess. 3, 10, enz.

H.

ONDERWERP: De Verwachting des Kerkedienaars.

I. *Wat de Heer van den Kerkedienaar verwacht*:

1. Een nieuw hart;
2. Een leven van gebed;
3. Omgang met Gods Woord.

II. *Wat de gemeente van den Kerkedienaar verwacht*:

Een voorbeeld:

1. In zijn wandel (rein in karakter, werkzaam, ootmoedig, verdraagzaam).

2. In zijn huisgezin (tegenover huisgenooten, bedienden, bezoekers, vreemdelingen).
3. In zijne bearbeiding van zijne gemeente (met het oog op kerk, kranken, en huisbezoek, biduren leiden, zondagsschool ondersteunen).

III *Wat de Kerkedienaar van de gemeente verwacht*:

Als van God geroepene, verwacht hij:

1. Vertrouwen;
2. Achting;
3. Gehoorzaamheid;
4. Hulpvaardigheid;
5. Voorbidding.

I.

ONDERWERP: De Godsvrucht, het gezin enz. des Kerkedienaars.

I. *De Godsvrucht des Kerkedienaars.*

1. Wedergeboorte.
2. Geestelijk leven.
3. Omgang met God.

II. *Het gezin des Kerkedienaars.*

1. Vrome huisvrouw.
2. Voorbeeldige kinders.

III. *De arbeid des Kerkedienaars.*

1. Bidstonden leiden.
2. Kranken bezoeken.
3. Huisbezoek doen.
4. Aanneming houden.

IV. *De geschiktheid des Kerkedienaars.*

1. Verdraagzaam.
2. Verstandig.
3. Ootmoedig.

V. *Het voorbeeld des Kerkedienaars.*

1. Getrouwheid.
2. Zendingvriend.
3. Godzalig in wandel.

J.

ONDERWERP: DE ROEPING VAN OPZIENERS EN DIAKENEN.

I. *De Roeping van den Opziener.*

Hand. 20: 28, 1 Tim. 3: 1—7, Tit. 1: 5—9, 1 Petr. 5: 2, 3.

1. Zijn verhouding tot God:
   (a) zijn omgang met God door gebed en Bijbelstudie;
   (b) Getuigen voor den Heer.
2. Zijn verhouding tot de broeders:
   (a) Ambtsbroeders;
   (b) Andere geloovigen.
3. Zijn verhouding tot de wereld:
   (a) Door zijn leven;
   (b) Door zijne getuigenis.

II. *De Roeping van den Diaken.*

1 Tim. 3: 8—10, 12, 13. Hand. 6: 3—4.

1. Zijn leven als Kerkelijke ambtenaar.
2. Zijn gezindheid jegens den medemensch.
3. Zijne plichten tegenover de armen.

K.

ONDERWERP: DE KERKERAAD EN ZIJN WERK.

I. *De Kerkedienaar en de Zending.*

1. Zijn innige belangstelling in de Zending.
2. Zijn trouwe voorbidding voor de Zending.
3. Zijn milde ondersteuning van de Zending.
4. Hij—een krachtige Zending-zuurdeesem in de gemeente.

II. *De Kerkedienaar en de Jeugd.*

1. Bijbel en Catechetisch onderwijs.
2. Seculair onderwijs.
3. Kinderzondag en jongelieden-diensten.

III. *De Kerkedienaar en andere Kerkgenootschappen.*

1. Protestantsche Kerken.
2. Sekten in de Christelijke Kerk.
3. De Roomsche Kerk.

IV. *De Kerkedienaar en het Gebed.*

1. In de eenzaamheid.
2. In zijn huis.
3. Met gemeenteleden in hunne huizen.
4. In de bidstonden.

V. *De Kerkedienaar, om 'n kracht in de gemeente te wezen* moet zijn:

1. Van onberispelijk gedrag.
2. Een man van zijn woord.
3. Beslist in alles.
4. Van vaste beginselen.

VI. *De Kerkedienaar en zijn toewijding aan den Heer.*

1. Zijn toewijding moet zijn onverdeeld.
2. Zijn toewijding moet zijn onvoorwaardelijk.

L.

ONDERWERP: JEZUS EEN VOORBEELD VOOR DEN KERKEDIENAAR.

I *Jezus een Voorbeeld voor den Kerkedienaar in zijne verhouding tot den Vader*:

1. Volkomen zeker van Zijne zending door den Vader.
2. In alles afhankelijk van den Vader.
3. Steeds gehoorzaam en onderworpen aan de leiding van den Vader.

II. *Jezus een Voorbeeld in Zijne verhouding tot den medemensch*:

1. Vriendenkring en Vijanden.
2. Gevallenen en hulpbehoevenden.
3. Geloovigen en Ongeloovigen.

III. *Jezus een Voorbeeld in Zijne verhouding tot het Koninkrijk der Hemelen*:

1. Zijne innige belangstelling in dat Koninkrijk.
2. Zijne trouwe voorbidding voor dat Koninkrijk.
3. Zijn duidelijk bevel omtrent dat Koninkrijk.

M.

ONDERWERP: De Roeping van den Kerkedienaar.

I. *De roeping van den Kerkedienaar tegenover zijn Heer*:

1. Moet wedergeboren zijn.
2. Moet daarvoor uitkomen.
3. Moet weten dat hij zichzelf niet meer is.
4. Moet zich beschouwen als Gods mede-arbeider.

II. *De roeping van den Kerkedienaar tegenover de Gemeente*:

1. Hij moet voorbeeldig zijn in zijn wandel.
2. Hij moet de belangen der gemeente helpen bevorderen.
3. Hij moet een voorbidder zijn voor gemeente en leeraar.
4. Hij moet den leeraar getrouw bijstaan.
5. Hij moet een man van zijn woord zijn.

III. *De Kerkedienaar en de uitbreiding van Gods Koninkrijk*:

1. Hij moet weten wat zijn Kerk hiervoor doet.
2. Wat zijn gemeente ervoor doet in vergelijking met wat andere gemeenten doen.
3. Hij zelf, zijne vrouw, zijne kinderen, moeten hierin helpen.

IV. *De Kerkedienaar en zijne bekwaamheid*:

1. Hij moet weten dat die alleen uit God is.
2. Hij moet zich geheel overgeven aan de leiding des Heiligen Geestes.
3. Hij moet zoeken Gods wil in alles te doen.

AANHANGSEL.

DE OUDSTE KERKERAADSLEDEN.

Wij laten hier volgen de namen van de eerste ouderlingen en diakenen die in de Nederd. Gereformeerde Kerken van Zuid Afrika gediend hebben :—

1. In de KAAPSCHE KERK (Moeder-gemeente, Kaapstad) :—*Ouderlingen :* Abraham Schut en Elbert Diemer. *Diakenen :* Johan Reinierszen en Pieter Klinckenbergh. Gekozen in 1665 en bevestigd door Ds. J. van Andel.

2. In de NATALSCHE KERK (Moeder-gemeente Pietermaritzburg) :—*Ouderlingen :* T. Steenkamp, C. A. Cilliers, E. F. Potgieter, B. S. Rudolph. *Diakenen :* G. R. van Rooyen, P. Pretorius Mz., J. H. Bruwer, H. Lemmer, G. Naude, J. Boshof. Gekozen in 1841 en bevestigd door Eerw. Zendeling Lindley.

3. In de VRIJSTAATSCHE KERK (Moeder-gemeente Winburg) :—*Ouderlingen :* M. Smit en Abraham Smit. *Diakenen :* F. Biljoen en J. van der Westhuizen. Gekozen in 1841 en bevestigd door Eerw. D. Lindley.

4. In de TRANSVAALSCHE KERK (Moeder-gemeente Potchefstroom) :—*Ouderlingen :* P. Wolmarans en P. van Staden. *Diakenen :* P. Strydom, P. du Preez, S. Viljoen en J. Maree. Gekozen in 1841 en bevestigd door Eerw. D. Lindley.

Wij noemen de vier Kerken hier afzonderlijk zooals zij heden bestaan. Het is echter bekend dat tot het jaar 1862 al de gemeenten door de Voortrekkers aan de andere zijde van de Oranje Rivier gesticht tot de Kaapsche Synode behoorden, vormende wat destijds genaamd werd de Transgariepsche Ring. Ook is der vermelding waard dat de Voortrekkers het eerst geestelijk bearbeid zijn geworden door den Zendeling Erasmus Smit, die arbeidde onder toezicht van een Kerkeraad bestaande uit S. Maritz, (ouderling) en C. Cilliers en Viljoen (diakenen), gekozen in den Grooten Trek van 1837.

VORM VOOR HUISBEZOEK.

Het is nuttig en wenschelijk dat broeders ouderlingen wanneer zij in hun wijk huisbezoek doen, aanteekeningen zullen maken van hunne bevindingen. Met deze bevindingen kunnen zij den leeraar of Kerkeraad dienen. Iedere ouderling make zijn eigen *Huisbezoek-boekje* en gebruike daartoe, desverkiezende, den volgenden vorm :—

Hoofd van 't Huisgezin ....

Aantal lidmaten in 't gezin......................................

Getal zielen van 't gezin..

Getal Kinderen in Dagschool......................................

Getal in Zondagschool..

Getal op Catechisatie..

Datum van bezoek ....

Andere aanteekeningen ....

....

VORM VAN ONDERZOEK.

Diakenen moeten dikwijls onderzoek instellen in zake aanzoeken om geldelijke ondersteuning uit de Kerkekas. De volgende vorm kan daarom dienstig zijn :—

RAPPORT van de Ondergeteekende Diakenen, op het door het Lidmaat ....aan den Kerkeraad der Nederduitsche Gereformeerde Gemeente ....gedaan verzoek, om door de Diakonie van gem. Gemeente gealimenteerd te worden.

Doop en Geboortenaam van den verzoeker......................

Ouderdom en Geboorteplaats...

Is de verzoeker een Lid dezer Gemeente en wanneer geworden ?...

Lijdt de verzoeker aan eenige duurzame lichaams gebreken ? —Zoo ja,—dan worde zulks door een Certificaat van een Dokter bewezen ....

Zijn de omstandigheden van dien aard dat de persoon wezenlijk als nooddruftig moet worden beschouwd ? ....

Heeft de persoon eenige Nabestaanden of Familie ?—Zoo ja, —in welke omstandigheden bevinden deze zich ?...........

Waarmede heeft de persoon zich het laatst bezig gehouden, en hoe is het gedrag geweest ? ....

Overgegeven in Vergadering van den Kerkeraad.

..............., den.............. 19.....

Diakenen.

INHOUD.

